

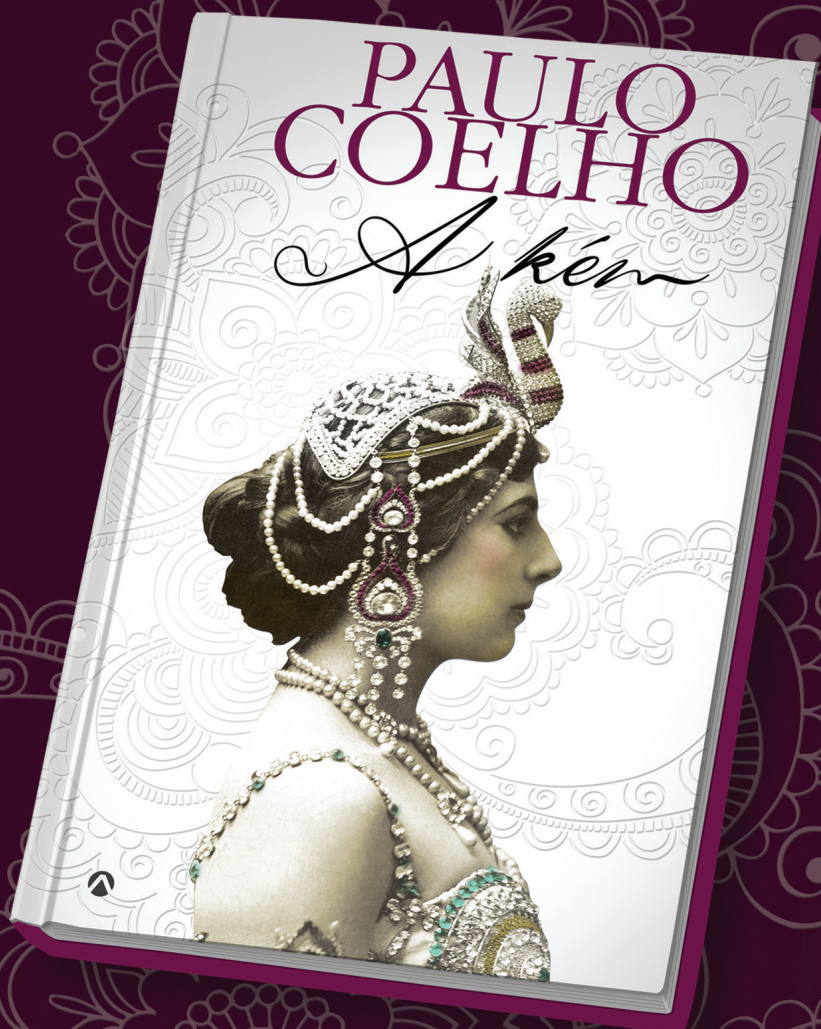
ÚJ

könyvpiac

Az olvasók és a könyvszakma lapja

**A VILÁGHÍRŰ ÍRÓ LEGÚJABB KÖNYVE
OKTÓBER 3-TÓL A KÖNYVESBOLTOKBAN!**

Az egyetlen bűne, hogy szabad és független nő volt

Ajánlás és részlet a könyvből
lapunk 14. oldalán olvasható

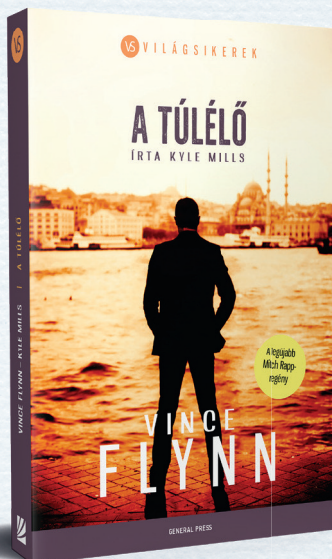
coelho.hu

Angela Marson ÖRDÖGI JÁTSZMÁK

Kim Stone felügyelő ezúttal is ugyanolyan keményen és minden megalkuvás nélkül veszi fel a harcot a bűnnel és a bűnösökkel szemben, mint az *Elfojtott sikoly* című kötetben. Angela Marsons újabb regényét ezúttal is a veszélyes tempó, a pergő szócsaták és az akciódús nyomozás jellemzi.

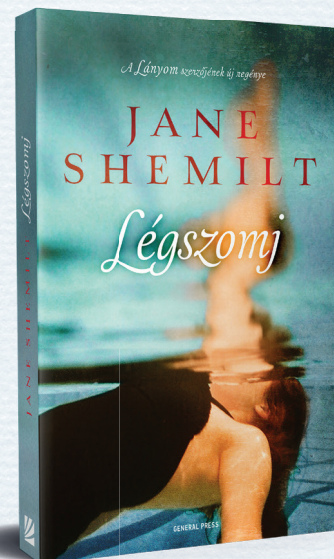
■ Ár: 3490 Ft

Vince Flynn – Kyle Mills A TÚLÉLŐ

Irene Kennedy, a CIA igazgatója és legendás ügynöke, Mitch Rapp számára megkezdődik a versenytűzés a pakisztáni titkosszolgálatlalt. A szájak ugyanis kisvártatva a Közel-Keletre vezetnek, ahol egy bonyolult hatalmi játszma szereplői is beleszólnak az események alakulásába.

■ Ár: 2990 Ft

Jane Shemilt LÉGSZOMJ

Emma és Adam orvosként valódi szaktekintélynek számítanak. Amikor egy kutatóprogram keretében a férfinak lehetősége nyílik arra, hogy családostul egy évre Botswana-ba utazzon, úgy döntenek, belevágnak a nagy kalandba. Az álomból azonban igazi rémálom lesz: Emma egy nap üresen találja a kisfia ágát.

■ Ár: 2990 Ft

A 25 ÉVES TRIVIUM KIADÓ ÚJDONSÁGAI

Michael D'Antonio: Trump – soha nem elég! – Donald Trump küzdeme a sikerért

Kicsoda valójában Donald Trump? Hogyan szerezte élete első millióját? Michael D'Antonio nagy gonddal megírta, minden apró részletre kiterjedő könyvéből választ kaphatunk ezekre a kérdésekre. Megtudhatjuk, hogyan gondolkodik Trump. A szókimondó könyv jókor jelenik meg, hogy az amerikai elnökválasztás hajrájában betekinthesünk a kulisszák mögé. Lehull az álarc Trumpról, kiderül, mi köze

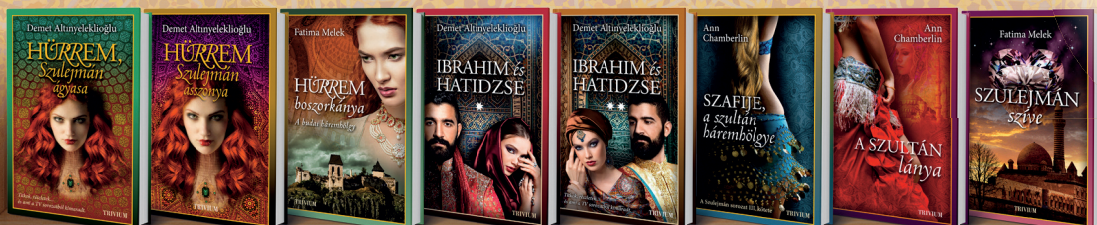
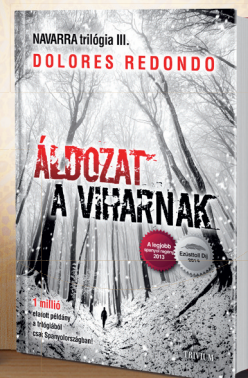
van a politika szürke eminenciásaihoz. Izgalmas történeteket olvashatunk fiatalkoráról, egyetemi éveiről és az ifjú üzletemberről is. Trump küzdelmes életútja során arra törekedett, hogy csillogó világmárka legyen a csupa nagybettűvel írt TRUMP névből.

Nermin Bezmen: Szerelemben, háborúban – Kurt Szejt és Sura

A történelmi tényeken alapuló családregény egy megrázó kor, egy hihetetlen szerelem, háború, forradalom, honvágy krónikája, tele váratlan fordulatokkal, mély érzelmekkel. A XX sz.-i cári Oroszországból, Szentpétervárról, az Oszmán Birodalom széthullásán át Isztambulig jutunk. Átéltelhetjük a korabeli arisztokrácia fényűző világát, ahol II. Miklós cár hadnagya a sármos, törekvő Kurt Szejt egy bál során találkozik Surával. Ám Szejt, mint a cárpárti Eminof család tagja szembekerül Sura tehetősi családjával. Vajon ennek ellenére sikerül-e mindent elsöprő szerelmüket életben tartani vagy a történelem vihara erősebb náluk? További kitételeinket keresse a Trivium Kiadó honlapján!

**Megjelent
a Navarra trilógia
befejező kötete!**

A tartalomról

4 **Olvasás Éjszakája Programajánló**

6 **Doncsev András, az NKA alelnökét Lafferton Kálmán kérdezi Olvasás Éjszakája**

Az elmúlt fél évezred azt bizonyította, hogy a papíralapú könyv tartósabb, mint gondolnánk, sőt, látva az elmúlt évtizedek viharos technológiai változásait, nyugodtan kijelenthetjük, hogy semmi sem múlandóbb a tartós adathordozónál.

ÚJ KÖNYVPIAC

Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

Felelős kiadó: Lafferton Kálmán

Kiadja: Lafferton és Társa Kft.

Szerkesztőség:

1043 Budapest, Bocskai u. 26.

Tel.: 210-9933, 210-9934, Fax: 210-9935

E-mail: ujkonyvpiac@ujkonyvpiac.hu

Honlap: www.ujkonyvpiac.hu

HU ISSN 1215-5551

12 **Nagy Attila olvasáskutatóval Koncz Tamás beszélget**

A történelem tett olvasóvá

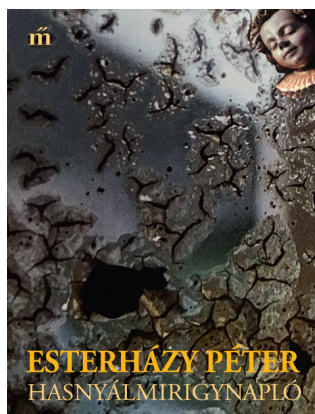
Ami a könyvet illeti, megbízható adatokra támaszkodó becslésem szerint a mai magyar felnőtt (18 éven felüli) társadalom talán 12-16 %-a mondható rendszeresen (havonta, negyedévente), könyvet olvasónak.

15 **Reményi József Tamás könyvajánlója**

A szöveg „jósága”

Javított kiadás, még egyszer, utoljára. A halálos betegségével szembesülő Esterházy Péter a legelső pillanatban érzi, hogy (elnézést a kifejezésért) kísértetiesen ugyanaz vár rá, mint amikor az apja ügynökmúltjára rádöbbenő fiú történetét kellett megírnia.

20 **A Balassi Intézet Publishing Hungary programjának újabb állomásai**

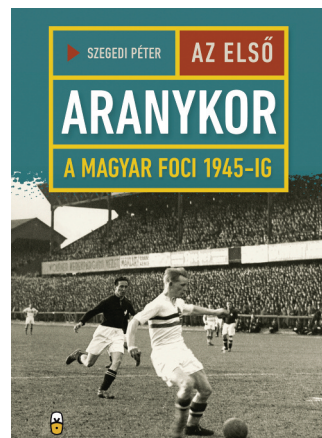
Peking – Frankfurt

Magyarország régi adósságát törlesztett, amikor elfogadta a részvételt a kínai vásáron, hiszen Kína már 2008-ban díszvendégként mutatkozott be a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon.

29 **N. Pál József könyvajánlója Régi idők focija**

A futball által előhívott, kifejezett történelmi, társadalmi jelenségek alapos elemzéséről van szó, olyan folyamatok, törvényszerűségek számbavételéről, amikre a győzelmet áhító, követelő drukker nem gondol általában.

Olvasás Éjszakája – 2016. október 8.

Alexandra Irodalmi Kávéház

(1075 Budapest, Károly körút 3/C)
Az est háziasszonya: Takács Nóra

- 18.30 **Rómaiak Pannóniában**
– Marcellus Mihály előadása
- 19.00 **Egy kép, és ami mögötte van**
– Történetek egy fotós szemével.
Szöllősi Mátyás mesél
- 19.30 **Élet egy más bolygón.**
– Az átmenet évei. Fabricius Gábor
- 20.00 **Hattyúk dala** – Vámos Miklós
beszél új könyvéről és egy titokzatos
kéziratról
- 21.00 **A bűnbeesés merész újraértelme-
zése** – Wm. Paul Young: *Éva* című
kötetéről Dr. Perintfalvi Rita
biblikus tudóssal Takács Nóra
beszélget
- 21.30 **Legyen vagy ne legyen?**
– Fogamzásgátlás, gyermek utáni
vágy, várandósság a XIX. században.
Szécsi Noémi képes előadása
- 22.00 **Amire nem számítottam**
Braziliában – Soltész Béla
útibeszámolója
- 22.30 **Hogyan változtatta meg**
a Bakancslistám az életemet
– Vigh Bori (backpacker.hu)
- 18.30
–23.00 **K&H gyógyvarázs mesedoktorok**
a weben – Küldj egy mesét a beteg
gyerekeknek! Fészkeld be magad
mesesarkunkba, és olvasd fel
kedvenc meséd, amit videóra
rögzítünk, és eljuttatunk ország-
szerte 30 kórház gyermekosztályára!

Alexandra Könyvárúhá

(8000 Székesfehérvár, Koronázó tér 5.)

- 17.00 **Megnyitó** – A Csitáry Emil
Művészeti Iskola tanítványaival
- 17.30 **Találkozás Geronimo Stiltonnal**
- 18.00 **A tibeti hagyomány könyvei**
– Szögyal Rinpoce: *Tibeti könyv*
életéről és halálról; Látrányi Viktória
újságíró, a Fehérvár Médiacentrum
hírigazgatója beszélget Bialkó László
Gergő buddhista gyakorlóval

- 19.00 **Sohonyai Edit: Önbizalom /
testbeszéd** – Ismerkedés a másik
nemmel és igenekkel. A szerzővel
Temesvári Márti, a Fehérvári Hírek
főszerkesztője beszélget
- 20.00 **Életérzés**
– Beszélgetés Csitáry-Hock Tamás
íróval. Moderátor: Temesvári Márti,
a Fehérvári Hírek főszerkesztője
- 21.00
–22.00 **Szellemi hagyományok**
a szépirodalomban
– Felolvasós performansz;
Moderátor: Temesvári Márti,
a Fehérvári Hírek főszerkesztője

Cerkabella Kiadó

(Szentendre, Városház tér 4.)

- 18.00 **Lámpás készítés (LED lámpás)**
– kézműves foglalkozás
Metzing Eszter illusztrátorral
- 19.00 **Kincskeresés a városban,**
a Duna parton lámpással
- 20.30 **Kincs megtalálása,**
örömködés, falatozás
- 21.00 **Meseolvasás lámpások fénye**
mellett, papírszínház

Katica-Könyv-Műhely

(1084 Bp. Tűzoltó u.22.)

Az est háziasszonya: Scur Katalin kiadóvezető

- 18.00
–20.00 **Rengeteg RomKafé** – Esti mesék
nem csak gyerekeknek (nosztalgia
a régmúlt idők hangulatában)
Vendégünk: prof. dr. Szigeti Jenő
- 18.00 **Mézes Judit**
– **Hogyan vigasztaljuk**
gyerekeinket?
- 18.30 **Prof. dr. Szigeti Jenő**
– **Esti mesék nem csak gyere-**
keknek. Nosztalgia a régmúlt idők
hangulatában
- 19.30 **Bayer Beatrix és Mezei Géza**
zenei műsora
- 20.00 **Heltai Jenő – A könnyed bölcs**
és fanyar humorista.
Versek, humoreszkek és életképek
Heltai Jenő munkásságából
Kemény András előadásában

- 21.00
–24.00 **Szabad felolvasások**
kedvenc íróink műveiből

Könyvmoly Pop Up Store, Westend bevásárlóközpont

(1062 Budapest, Váci út 1-3.;
Jókai Mór Sétány 33-35.)

- 15.30 **Kékmanó a legjobb barátunk,**
egy igazi főnyeremény!
K. László Szilvi meseíró
és Szőnyi Gergely grafikus mese-
matinéja ajándékokkal
- 17.00 **Az olvasás elixírje:** mivel táplál-
koznak a könyvrajongók, hogyan
lehet bárkiből az olvasás szerelmese?
Könyves blogok és vlogok szerkesz-
tőinek rendhagyó találkozója
- 18.30 **Csak semmi pánik, írók vagyunk.**
On Sait faggatja lebilincselő írói
világáról, műhelytitkokról
és az írás-olvasás alkímiajáról
Mihóczy Mercédesz.

Könyvmoly Store, Pólus bevásárlóközpont

(1152 Budapest, Szentmihályi út 131)

- 15.30 **A könyvek is szerető gazdira**
vágnak. No meg Marcsi is!
Kozári Dorka meseíró
és László Maya grafikus
mesedélutánja nyereményekkel
- 17.00 **Szemesnek áll a világ.** A Fumax
kiadó végtelenjeiről, valamint
az Oculusról és egyéb Aranth-
művekről mesél Holló-Vaskó
Péter
- 18.30 **Világok határán:** az író születik
előbb vagy az olvasó? Helena
Silence és Kemese Fanni beszélge-
tése meglepetés premierrel

Libri Könyvpalota

(1072 Budapest Rákóczi út 12.)
Az est házigazdája: Pion István

- 15.30 **Radnóti Miklósné, Gyarmati Fanni**
naplójából hallhatóak részletek.
Radnótiné hangja: Hámori Gabriella

17.00 **Jakupcsek Gabriellával**, a magyar televíziósas megkerülhetetlen alakjával, számtalan nagyszerű televíziós műsor házigazdájával, kampányok arcával **Mörk Leonóra** beszélget új könyvének kulisszatitkairól

18.00 **Sosem késő** – Szerelem és újrakezdés 40 felett. A könyvről maga a szerző, **Belső Nóra** pszichiáter beszél, aki legújabb könyvében határozottan állítja: nincs az az életkor és élethelyzet, amelyben ne volna választási és lehetőségünk

19.00 **Szily Lászlóval**, a 444.hu újságíró-jával, a **Kitolás** című nagyszerű könyv szerzőjével **Pion István** beszélget új, a beiskolázás humoros oldalát bemutató könyvéről, a **Beírás**-ról

20.00 **Gerlóczy Márton – Elvonókúra** című egy alkohol elvonókúra történetét bemutató új könyve kapcsán **Karafiáth Orsolyával** beszélget a szerző

21.00 **Kvíz** – Minden, amit a **Trónok harcáról** csak egy igazi rajongó tudhat

Libri Győr Könyvesbolt

(9021 Győr, Baross Gábor u. 11-13.)

Az est házigazdája: **Hancz Gábor**

17.00 **A Madáretető, a Boborján és az Agyatlantisz, avagy az ember tragédia** című nagy sikerű kötetek szerzője **Dolák-Saly Róbert** zenével mutatja be az **Én vagyok a kedvenc állatom** című nagyszerű könyvét

18.00 **Népmesekincstár – Így megyek az iskolába**, a 6–8 éveseket leginkább érdeklő történeteket bemutató mesegyűjteményről vall a kötet szerzője **Bajzath Mária**

19.00 **A forradalom és utóélete egy kamaszlány szemével** – **Otton Kovács Attila** és **Hancz Gábor** beszélgetnek **Bartos Margit** naplójáról, az '56-os forradalom 60. évfordulója alkalmából

20.00 **Anyavalya, Sándor Erzsébet** fergeteges lendülettel és iróniával írt családtörténetéről beszélget a szerzővel **Hancz Gábor**

21.00 –22.00 **Magyar Íróválogatott** – Válogatott irodalom és kortárs magyar foci

Líra Hátsó kapu

(1074 Budapest, Dohány utca 14.)

Az est házigazdája: **Csapody Kinga**

17.30 **Szirtek csúcán nemesi sasfészek** – Ármány és becsület a XIII. századi zempléni várakban (beszélgetés **Viola Judittal**)

18.00 **Két „primadonna” magánélete** – **Szentesi Éva Tóth Verával**, **Tóth Vera Szentesi Évával** beszélget

18.30 **Petőfi Sándor gatyába' táncol** (Pletykák klasszikus ritmusban) – **Milbacher Róbert** stand-upja

19.00 **Állítsátok meg az időt, be akarunk szállni!** – **Fiala Borcsa** és **Kalapos Éva Veronika** műsora

19.30 **Egyet mindenki tud** – A harmadik második regény. **Totth Benedek** műsora

20.00 **Németh Gábor és a mormoták**

20.30 **Visszaszámlálás** – Kötetbe nem került versek, szerencsék, sütik **Erdős Virággal**

21.00 **Csapatban az erő** – **Tóth Krisztina** és **Szántó Marcell** zenés műsora

21.30 **Amit még így sosem** – **Greco Krisztián** műsora

22.00 **A Bunkerrajzoló** – Egy musical kulisszatitkai. Zenés beszélgetés a zenés élettörténetrekonstrukcióról **Géczi Jánossal**, **Likó Marcellel**, **Vándorfi Lászlóval** és a Pannon Várszínház művészeivel

22.30 **Fesztbaum Béla** műsora

23.00 **Mindenki másképp csinálja!** – Interaktív kalandozás és vetélkedő a klasszikus és modern erotikus irodalom világában **Szőcs Henriette** vezetésével

23.30 **Olvéjsz Band Vol.2.0** – Az írókból álló alkalmi rock együttes legendás dalokat éleszt fel (**Bánó Attila**, **Benyák Zoltán**, **Bíró Szabolcs**, **Mucha Attila**, **Toroczky András**)

0.00 **Karaoke Show Kele Dóri** vezetésével **kifulladásig** – Örökzöldek, nagy slágerek, különleges dalok

Szünetekben

Mini krimi kvizek – A General Press Kiadó jóvoltából **Kis színes szösszenetek**

Líra Fókusz Könyváruház

(1072 Budapest Rákóczi út 14.)

Az est házigazdája: **Kele Dóri és Gaborják Ádám**

18.00 –0.00 **A szerzővé válás éjszakája** – **InstaVers** **Kele Dórával** és **Gaborják Ádámmal** | **Írj, rajzolj!** – kiválogatjuk, megszerkesztjük, elkészítjük e-könyvként egy éjszaka alatt! | **Boszorkány vagy manó vagy?** – Vajon Te milyen szereplő lennél, ha egy varázsgregénybe csöppennél? Urban fantasy karakterjáték **Virág Emiliával** | **Interaktív, közösségi könyvkészítés** zenével, felolvasásokkal, ismeretterjesztő kiselőadásokkal

Örkény István Könyvesbolt

(1137 Budapest, Szent István krt. 26.)

Az est házigazdája: **László Ágnes**

17.00 **AZ IDŐ Tárlatvezetés és beszélgetés London Katalinnal**, az **IDŐ** című kiállítás alkotójával és portrészorozatának egyik szereplőjével, **Bálint Györggyel** a tárlat zárónapján

18.00 **PREMIER ELŐTT** Amikor egy ismert író, közéleti személyiség az unokájával közösen ír könyvet. **Lévai Katalin** és **Haszán Míra** **Át a smaragdhídon** című kötetének bemutatója

19.00 **EMLÉKLEZÜNK!** **Farkas Zoltán**, **Kornis Mihály**, **Péterfy Gergely**, **Szabó Ádám**, **Márton László** és **Szilágyi Ákos** olvassák fel a **MEGRENDÜLÉS SEGÉDÍGÉI** című könyvben megjelent írásait. A kötetben több mint hatvan író, művész emlékezése olvasható **Esterházy Péterről**, hangoskönyvmelléklettel. a szerzőkkel **Kőrössi P. József**, a **Noran Libro Kiadó** vezetője beszélget

20.00 **OPERABARÁTOKAT KERESSEK!** **Baranyi Ferenc** vetítéssel egybekötött könyvelőzetese

20.45 **JELEN!** Felolvasószínház a **Jelen!** Kortárs ifjúsági novellák antológia három szerzőjével. Közreműködnek: **Dávid Ádám** (szerkesztő), **Bencsik Orsolya**, **Krusovszky Dénes** és **Nagy Ildikó Noémi** (szerzők) a **Móra Kiadó** programja

21.30 **A SZERELMES JÓZSEF ATTILA** **Galkó Balázs** előadóestje

22.15 **BENCE & BENCE** koncertje **Kocsis Bence** és **Bécsy Bence** műsorán saját dalok és átdolgozások hallhatók

Október 8.

Egy éjjel, amikor mindenki olvas
azolvasasejszakaja.hu

Olvasás Éjszakája

Doncsev András, a Nemzeti Kulturális Alap alelnökét Lafferton Kálmán kérdezi

Milyenek találja a könyvolvasás helyzetét Magyarországon? Önnek mennyi ideje jut könyvolvasásra?

A könyvolvasás helyzetével kapcsolatban a legnagyobb aggodalmam a nivellálódás, ahogy ez egyébként sajnos a kulturális és közélet területén is tapasztalható. Míg egy emberöltővel korábban a szabadság volt a legnagyobb problémánk, vagyis annak a lehetőségnek a megteremtése, hogy politikai cenzúra nélkül megjelenhessenek tartalmak, ma a hatalmas választék igencsak változó minősége. Nekem személy szerint soha nem jelentett akadályt az olvasás, hiszen apámnak hatalmas könyvtára volt, így gyerekkoromtól kezdve a legkiválóbb szerzőket emelhettem le a polcra, így természetesen mi is folytatjuk ezt a hagyományt: a lányainknak egyrészt mindig ott a kínáló lehetőség az otthonunkban és a példa is, mivelhogy a szüleiket folyamatosan olvasni látják. Erre mindig szakítunk időt.

Felgyorsult életünk, a digitális világ folyamatos térhódítása miatt jelentősen megváltoztak olvasási szokásaink. Egyre csökken a könyvolvasásra fordított idő, egyre kevesebben választják a művelődésnek, a szórakozásnak ezt a formáját. A Supka Géza Alapítvány négy évvel ezelőtt útjára indított egy olvasásnépszerűsítő irodalmi és könyves fesztivált, az Olvasás Éjszakáját. A rendezvény célja, hogy oldott, interaktív, szórakoztató formában az olvasást, mint örömforrást mutassa be, s ezáltal minél több embert megnyerjen az olvasásnak. Az alapítvány a magyar kultúra legfőbb mecénásának vezetőjét, a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) alelnökét, Doncsev Andrászt kérte fel a rendezvény tiszteletbeli védnöki szerepére, aki a felkérést elfogadta.

A magyar sajtóban 2014-ben publikált PISA-felmérés, amely hozzávetőlegesen egy évtizedes folyamatot elemzett, a tanulói olvasás területén zuhanásszerű romlásról adott számot. Az Ön véleménye szerint milyen intézkedésekre lenne szükség, hogy a folyamat legalábbis megállítható legyen?

Úgy vélem, az ismeretek, a tények oktatása mellett talán nem kap kellő figyelmet, hangsúlyt a szelekció, hiszen ma már egy alsó tagozatos gyerek is könnyűszerrel talál meg bármit a világhálón, a kérdés inkább az, képes-e, képesek vagyunk-e megfelelő módon válogatni? Meg tudjuk-e szűrni a múlt örökségét, és vajon

van-e arról bármilyen elképzelésünk, mit adunk tovább a jelenünkből az utánunk jövő nemzedékeknek? Az intellektuális fogódzók mellett képes-e az iskola olyan erkölcsi mércét nyújtani, amely segít eligazodni a minket körülvevő információ tengerben?

Véleménye szerint elegendő a magyar állam támogatói szerepvállalása a könyvolvasás népszerűsítését illetően?

A magyar állam támogatói szerepvállalása – látva az Alaphoz befutó pályázatok hatalmas mennyiségét és költségigényét – természetesen mindig lehetne több, ám azt gondolom, a nagyobb mennyiségben megjelenő minőségi irodalom még egyáltalán nem jelentené azt, hogy arra tömeges igény jelentkezne. Ebben nem csak a média felelősségét látom, ahol korábbi példákat követve játékos olvasásnépszerűsítő műsorok kaphatnának helyet, hanem az elitét is: kik kerülnek döntéshozó pozíciókba, hogyan és miről szólnak meg, mit üzennek? Vajon az elitet látva sikk-e olvasott, kulturált, intelligens, összeszedett embernek lenni ma Magyarországon?

A Nemzeti Kulturális Alap hány forint támogatást nyújt évente könyvek, könyvszakmai lapok és kiadványok megjelenetésére, könyvtárakba való eljuttatására?

Két évvel ezelőtti hivatalba lépésemkor egyik alapvető célkitűzésként hirdettem, hogy a különböző szakmai kollégiumok átfogó és hatékony programokban kezdjenek el gondolkodni. Éppen ezért a könyvek és folyóiratok támogatása területén is olyan rend-

szert működtetünk, amely egyelőre példa nélküli ma Magyarországon: első lépcsőként az alkotókat, írókat, kutatókat támogatjuk, majd hozzásegítjük őket a megjelenéshez folyóiratokban, kiadványokban. Fontos hangsúlyoznom, hogy mi nem csak a szépirodalmi területet, hanem a könyv- és folyóirat-kultúra egészét kívánjuk patronálni, tehát a tudományos, ismeretterjesztő, művészeti, stb. kiadványokat is. Végül – ahogyan Ön is említette kérdésében – eljuttatjuk a könyvtárakba, közvetlenül az olvasó kezébe. Sőt, a folyamatot még azzal is kiegészítjük, hogy az olvasó környezetét, vagyis magát a könyvtárat is korszerűsítjük, hiszen évente mintegy 200 millió forintot költünk kistérségi könyvtárak szakmai eszközfejlesztésére, könyvtári bútorzat cseréjére, infokommunikációs eszközök beszerzésére. Látható, hogy ebben az összetett folyamatban mindenki megtalálhatja a maga támogatási formáját: alkotó, lap- vagy könyvkiadó, városi, megyei vagy akár határon túli könyvtár is.

Számokban kimutatva a tavalyi évben a Folyóirat-kiadás Kollégiuma 368 millió forint támogatást nyújtott a különböző szakterületű lapok (online és print) megjelentetésére, de ebben az összegben nincs benne a hároméves támogatási rendszerben részt vevő lapok finanszírozása, mintegy 460 millió forint értékben. A Könyvkiadás Kollégiuma 580 millió forintot fordított a magyar könyvkultúrára, és még ehhez kell hozzáadni a többi kollégiumnál lévő szakmai könyv-támogatásokat is. A Márai-program 2010-es indulása óta segíti a könyvek könyvtárakba kerülését, amelyhez 2015. évben 200 millió Ft-

tal járultunk hozzá, de ezt természetesen az idei évben is folytatjuk. Végül, de nem utolsó sorban szót kell ejtenünk a Publishing Hungary programról is, amely szintén szorosan témánkhoz tartozik, hisz e program és a Nemzeti Kulturális Alap évi száz millió forintos támogatása révén a magyar könyvkultúrát több mint negyven helyszínen, ebből számos alkalommal díszvendégként népszerűsítették a nemzetközi könyvvásárokon. Ha mindezt összeadja azt hiszem óriási összeg jön ki, de elsősorban nem a szám nagysága a fontos, hanem mint említettem a minőség és hatékonyság.

Milyen jövőt jósol a papíralapú könyvkiadás, lapkiadás és ezen kiadványok olvasói számára?

Az elmúlt fél évezred azt bizonyította, hogy a papíralapú könyv tartósabb, mint gondolnánk, sőt, látva az elmúlt évtizedek viharos technológiai változásait, nyugodtan kijelenthetjük, hogy semmi sem múlandóbb a tartós adathordozónál. Ettől függetlenül a digitalizációt rendkívül fontosnak tartom, és jómagam is arra buzdítom a kiadókat, hogy fokozatosan térjenek át a folyóiratok online megjelentetésére, ami persze egy teljesen más gondolkodást, szerkesztési elvet jelent, hiszen egy havilap beszkennelésével és internetes megosztásával még nem alkottunk online folyóiratot. De mindenképpen ez a jövő.

Olvasás Éjszakája

Líra Könyv

Csapody Kingát, a Líra Könyv Zrt. programfelelősét Szepesi Dóra kérdezi

Az Olvasás Éjszakája azért is annyira népszerű, mert a rendezvényen a szerzők olyan oldalukról is bemutatkoznak, amelyet az olvasók kevésbé vagy egyáltalán nem ismernek. Tervezett programjairól Csapody Kingát, az Olvasás Éjszakája Líra & Lant programjainak háziasszonyát, a Manó Könyvek főszerkesztőjét kérdeztük:

A tavalyi tapasztalatok alapján mennyiben változott a program? Kikre hívnád fel a figyelmet?

Idén már negyedik alkalommal szervezzük meg az Olvasás Éjszakáját, és minden évben arra törekedtünk, hogy tartsuk azt az alapkonceptiót, mely szerint a hagyományos író-olvasó találkozótól eltérő, színes programokkal várjuk az érdeklődőket. Ez azt jelenti, hogy nem az aktuális könyvről beszélget, vagy abból olvas fel a szerző, hanem egy érdekes előadással, vicces műsorral, interaktív játékkal, vagy épp zenés műsorral készül. Külön öröm, amikor több szerző közösen készül, ilyen az idén újra összeálló Olvéjsz Band is. A Bánó Attilából, Benyák Zoltánból, Bíró Szabolcsból és Mucha Attilából álló

alkalmi rock együttes legendás dalokat éleszt fel. De Szentesi Éva és Tóth Vera bohózatai is ugyanúgy vidám programnak ígérkeznek, mint Fiala Borcsa és Kalapos Éva műsora vagy Milbacher Róbert stand-upja. Nagyon várom Grecsó Krisztián, Németh Gábor, Tóth Krisztina és Szántó Marcell, Erdős Virág, Totth Benedek blokkját is. Tavaly Likó Marcell, a Vad Fruttik frontembere és Géczi János a *Bunkerrajzoló* című könyv születéséről beszéltek, idén már az ebből készült színdarab kulisszatitkairól mesélnek majd, sőt egy kis ízelítőt is kapunk. Ha már színház..., október 8-án az is kiderül, hogy Fesztbaum Béla miként és melyik könyvhöz kötődik... Ahogy belecsúszunk az éjszakába, tesztelhetjük magunkat, hogy mennyire vagyunk otthon az erotikus irodalomban, ebben Szőcs Henriette fog minket kalauzolni.

A 25 perces produkciók között nyerevényjátékok is lesznek, sok könyv talál gazdára. Tavalyelőtt akkora sikere volt a karaokenak, hogy idén is lesz, várunk baráti társaságokat, vagy csak szimplán énekelni kedvelőket, hogy csatlakozzanak, mert

tényleg nagyon jó hangulatú buli keveredett belőle, fokozzuk idén!

Milyen helyszínekre várjátok az érdeklődőket?

Hagyományosan a Hátsó Kapu nevű szórakozóhelyen lesznek a színpadi programok (Dohány utca 14.), amit azért is választottunk, mert egy belső folyosón keresztülsétálva a Fókusz Könyvárúházbán találjuk magunkat, a másik helyszínünkön. Ott a nyári tüzeset miatt most csak az alsó szintet tudjuk használni, de nagy durranással készülünk. A *Válj szerzővé egy éjszaka alatt!* szlogenrel valóban bárki szerzővé válhat, hisz a kezdetektől a megjelenésig részese lehet a könyvkiadás minden fázisának a helyszínen. Az ötlettől a szerkesztésen, korrek-túrán, borító választáson át addig, amíg egy kattintással rendelhető lesz. A Kele Dóri nevével fémjelzett *InstaVers*-projekt kreatív játékra hív mindenkit, a végeredmény pedig még éjjel megszületik e-könyv formátumban. És ez teljesen komoly! Szerintem nagyon izgalmas, ne hagyja ki senki!

Részletek azolvasasejszakaja.hu oldalon és ugyanezen a néven a facebookon is és print füzetek is lesznek.

Olvasás Éjszakája Libri-Bookline

Sándor Gabriellát, a Libri-Bookline marketing-igazgatóját Szepesi Dóra kérdezi

A cégcsoport kiadóinak palettája igen széles. Kikkel találkozhatnak az olvasók?

A programsorozat kapcsán az egyik jó dolog, hogy a teljes szakma összefog. Részt vesz a programban a Libri, a Líra és az Alexandra is, és olyan kiadók, mint például a Pagony vagy az Európa, amelyek szintén fontosnak tartják, hogy egy ilyen eseményen az ő könyveik szerepeljenek. Ez egy olyan este, amikor az olvasóközönség fizikailag is megismerkedhet a szerzőkkel és a műveikkel.

Mi a Libri kiadói cégcsoportnak – a Park Kiadó, a Helikon, a Trubadúr, a Bookline Könyvek, a Kolibri tartozik hozzánk, illetve a Libri, a Sclar és a Jaffa Kiadó – a szerzőit és a műveit helyezük leginkább előtérbe. A programokon bemutatjuk az új könyveket, mégpedig újszerű, kreatívabb formában: színészek olvasnak fel művekből vagy például szerepjátékkal feldolgozunk egy történetet, így próbáljuk a programot színesíteni. Szerzőink közül részt vesz Dolák-Saly Róbert, Szily László, Gerlóczy Márton és Jakupcsek Gabriella.

Milyen helyszínekre tervezik a műsorokat?

A győri Libri Könyvesboltban és a frissen felújított Könyvpatotában várjuk a vendégeket.

A kicsiknek is kínálnak programokat?

A Kolibri Kiadó jelenteti meg Rutkai Bori könyveit és lemezeit, Bori zenél a Könyvpatotában, és velünk lesz az új könyvvel jelentkező Varró Dani, illetve az iskolakezdési tanácsokról író Szily László is. Egyébként van két meseböltünk, a Duna Plazában a Libri mesebölt óriási mesesarokkal, ahol hetente kétszer állandó programokkal várjuk a gyerekeket, és Kecskeméten a Libri boltban szintén folyamatosan teltházás gyerekprogramokat szervezünk.

Kikre számítanak leginkább?

Azokra a kedves olvasókra, irodalom-szeretőkre, akik szívesen járnak a Libri Könyvesboltokba, akiket érdekelnek a színvonalas irodalmi és kulturális események. Akik évek óta eljönnek a Könyvfesztiválra és a Könyvhétre, akik már alig várják a tavaszi és őszi Margó Irodalmi Fesztivált, és akik megszavazták, hogy ki kapja idén az

első Libri irodalmi díjat. Az is vonzó lehet, hogy az Olvasás Éjszakája napján mindenki olcsóbban fog hozzájutni a könyvekhez, ugyanis 20%-os kupont adunk. A Könyvpatota idei programjában számítunk a fiatalokra, ezért késő esti műsorként kvízzjátékot szervezünk, illetve szeretnénk meghívni a Margó Fesztivál legnépszerűbb műsorát, Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni naplójának felolvasását Hámori Gabriella előadásában.

Van-e mérhető eredménye az Olvasás Éjszakájának?

A mi szakmánkban minden új olvasó megnyerése fontos. Minden olvasást népszerűsítő esemény számít. Minden alkalom, ahol író és olvasó találkozhat, támogatandó. Egyébként a kereskedőházak közti megbeszélésen mi vállaltuk, hogy elkészítjük az Olvasás Éjszakája arculatát. A program a Múzeumok Éjszakájához hasonlóan szintén nagyon népszerű, a legtöbb program már a korábbi években is teltházás volt, de még egy picit ismertség építésre szükség van, hogy még hatékonyabban meg tudjuk szólítani az olvasótáborunkat.

Olvasás Éjszakája Alexandra

Kehl Dóra marketingvezetőt kérdezi Fejes Imre

Az Alexandra cégcsoportnak nemcsak a legnagyobb magyarországi bolthálózat, hanem kiadók is részei, mint az idén hatvanéves Európa Könyvkiadó. Ebben az összetett szerepkörben különösen fontos minden olvasást népszerűsítő esemény. Az Alexandra Pódium és az Alexandra Irodalmi Kávéház is olyan közösségi tér, amely „hétköznapiakon” is lehetőséget ad könyvbemutatóknak, izgalmas beszélgetéseknek, könyvhöz kapcsolódó találkozásoknak. Az Olvasás Éjszakája hasonlít ezekhez, és persze különbözik is „megszokott” programoktól: szabadabb, közvetlenebb, vagányabb, sűrűbb.

Mióta vesznek részt az Olvasás Éjszakája rendezvényen?

Az Alexandra hálózat 2013-ban a Supka Géza Alapítvány felkérésére csatlakozott az Olvasás Éjszakájához. Akkor a három legfontosabb, Budapest belvárosában lévő üzletünk készült izgalmas és szokatlan programokkal. Az első Olvasás Éjszakája sikerén felbuzdulva a következő években is csatlakoztunk a rendezvényhez. Mindegyik emlékezetes: volt, hogy az áruház szabadulósobává alakult, máskor író és olvasó közösen süttött süteményt, tavaly teltházas Beatles-koncertet rögtönzött Vámos Miklós és Karácsony James. Örömteli látni, mennyien kíváncsiak az Olvasás Éjszakájára. Tavaly két vidéki boltunk csatlakozott a programhoz: Debrecenben és Szegeden az ott élő művészek, irodalmi csoportosulások szervezték a programot. Idén pedig a Székesfehérvár belvárosában található bolt készül beszélgetésekkel és hoszszabb nyitva tartással.

Milyen programokkal készülnek?

Amikor ez az interjú készül, még javában zajlik a szervezés Budapesten és Székesfehérváron, izgulunk, hogy klassz programot állítsunk össze. *Könyves kalandok* – ez az ideai szlogen, és ennek jegyében szervezzük a programokat mindkét helyszínen. Budapesten különös idő- és térbeli utazásokról lesz szó. Kalandjairól mesél majd Fabricius Gábor reklámszakember, aki idén regényíróként debütál. A backbacker.hu bloggere, Vigh Bori biztosan ad majd gyakorlati tanácsokat is azoknak, akik útra akarnak kelni. Szöllősi Mátyás Budapesten és külföldön is készített fotókat, az arcok és helyszínek aztán beszivárogtak az irodalmi szövegeibe is. Perintfalvi Rita pedig arra a kérdésre keresi a választ, bűnös volt-e Éva a bűnbeesésben. Lélektani kalandokat ígér a székesfehérvári program: Sohonyai Edittel az önbizalomról és testbeszédéről, Csitáry-Hock Tamással pedig az életézésről beszélget Temesvári Márta.

Mi és kik lesznek a legfontosabbak?

A nézők és az olvasók, akik ezen az estén eljönnek az Olvasás Éjszakára és társaink ebben a könyves kalandban.

Hol lesznek a programok?

Budapesten a Károly körüti Alexandra Irodalmi Kávéház lesz a helyszínünk. Úgy tervezzük, hogy a programmal az egész boltot betöltjük: az is kényelmesen éri magát, aki egy sarokba húzódva, csendesen szeretne elmélyedni egy könyvben, és az is, aki az első sorból akarja élvezni a rendezvényt. Idén a székesfehérvári boltunk tart nyitva az Olvasás Éjszakáján 22 óráig.

Lesz-e valami meglepetés? Akár program, akár szerző..

Egy, az éjszakába nyúló programfolyam mindig tartogat váratlan fordulatokat. Ezek persze elsősorban szervezési, technikai „meglepetések”, de minden évben volt olyan pillanat, mondat, találkozás, amelyre senki sem készült, és amely mindig emlékezetes marad. Az Olvasás Éjszakáján az Alexandra idén is könyves kalandok várják az olvasókat.

Olvasás Éjszakája Kossuth

A Kossuth Kiadó részéről László Ágnes marketingvezető kértük, tájékoztassa az olvasókat a kiadó programjáról.

Nagyszerű kezdeményezésnek tartjuk az Olvasás Éjszakája programot, mert így az olvasás valóban közösségi élménnyé válik. A különleges programok, a zenei produkciók, a kötetlen beszélgetések írókkal, alkotó művészekkel az olvasását, magyar kultúrát népszerűsítik és olvasására ösztönöznek olyanokat is, akik eddig még nem találták meg ebben az örömet. A Kossuth Kiadó szlogenje: „A tudás örömét kínáljuk!”. Tesszük ezt az év minden napján, de az Olvasás Éjszakáján nem a már megszokott módon, hanem oldottabban, látványosabban, izgalmas kulturális kalandokat ígérve.

Mióta vesznek benne?

2013 óta, azaz idén negyedik alkalommal.

Milyen programokkal készülnek?

Tárlatvezetéssel, premier előtti könyvbemutatókkal, élő zenei koncerttel.

Mi vagy kik lesznek a legfontosabbak a rendezvényen?

Este 7 órai kezdettel Esterházy Péterre emlékezünk. Kornis Mihály, Péterfy Gergely, Szabó Ádám és Márton László olvassák fel *A megrendülés segédigéi* című könyvben megjelent írásait. A kötetben több mint hatvan író, művész emlékezése olvasható Esterházy Péterről, és a kötet hangoskönyv melléklettel is kapható.

Hol lesznek a kiemelt programok?

Az Örkeny István Könyvesboltban (1137 Budapest, Szent István krt. 26.)

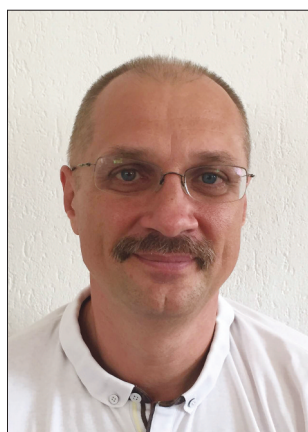
Lesz e valami meglepetés? Akár a programok között, akár a szerzők között...

Igen. Amikor egy ismert író, közéleti személyiség az unokájával közösen ír könyvet. Lévai Katalin és Haszán Míra *Át a smaragd-hídon* című kötetének bemutatója. – **F.I.**

FOTÓ: GERGELY BEA

Olvasás Éjszakája Könyvmoly

Lele Józsefet, a Könyvmoly Kiadó ügyvezető igazgatóját kérdezzük: Miért fontos a kiadónak az Olvasás Éjszakája?

Mert ez az élményt keresők találkozója, összeültet barátokat, beavat titkokba, írói világokba és olvasási szokásokba, játszani hív és gondolkodni enged. Van egy varázslatos meghittsége,

ahol a legjobb társaságban tudunk akár magunkban is jól elleneni. Ha ránéznénk a Föld nevű bolygóra valahonnan a világűrből, valószínűleg sokkal fényesebbnek látnánk, mint általában: ezen az éjszakán bevilágítják az olvasólámpák. Nagyon jó abba belegondolni, hogy október 8-án sokan töltenek akár több órát is könyvekkel, olvasással.

Milyen programokkal készülnek?

Mondhatnám, hogy összművészeti programmal, hisz lesz gyerekeknek rajzos-zenés-játékos mesematiné; találkozhatnak lelkes olvasók kedvenc íróikkal, részesei lehetnek művek premierjének, de a játék és nyereség sem marad el: remek kötetek várják a szerencsés résztvevőket.

Mi és kik lesznek a legfontosabbak?

Az Olvasás Éjszakáján nálunk minden szereplő főszereplő, és olyan „darabokat” játszunk, ahol a „nézők” is „színpadon” lesznek, rájuk is izgalmas szerep vár. Jönnek a Könyvmolyképző Kiadó meseírói, Kozári Dorka és K. László Szilvia; velük lesznek a kötetek illusztrátorai, László Maya és Szónyi Gergely. On Sait is faggatjuk lebilincselő írói világáról. Helena Silence és Kemese Fanni megfejtji, ki születik előbb, az író vagy az olvasó. Holló – Vaskó Péter elmondja, miért szemesnek áll a világ, és bevezet a Fumax kiadó végtelen tereibe.

Hol lesznek a programok?

Két üzletben, a Westend és a Pólus Bevásárlóközpontokban levő Könyvmoly könyvesboltokban.

Lesz e valami meglepetés? Akár program, akár szerző...

Igen, természetesen. De vajon, milyen meglepetés lenne az, amit már most elárulnánk? Annyit talán mégis: néhány mű részletét ezen az éjszakán hallhatják először az olvasók; és ajándék nélkül senkinek sem lesz esélye elhagyni a helyszínüket. – **F.I.**

A történelem tett olvasóvá

Nagy Attila olvasáskutatóval Koncz Tamás beszélget

Visszaesett a könyvek iránti kereslet, a felnőtt magyar lakosság alig 12-16 százaléka olvas rendszeresen könyvet, és ez a csoport választ leggyakrabban online médiumokat is. A netes böngészés viszont az olvasmányélmény rovására megy: igazi alkotás helyett sokszor csak barkácsolt szöveggyűjteményekkel találkozunk, mondja Nagy Attila olvasáskutató szociológus, akivel pályája kezdeteiről, az elmúlt ötven év változó olvasási szokásairól is beszélgettünk.

Hogyan válik valaki olvasáskutatóvá, milyen tapasztalat kell ahhoz, hogy valaki kívülről láthassa és elemezhesse a befogadás folyamatát?

A család és a történelem tett olvasóvá. 1942 őszén, Debrecenben születtem, eszmélkedésem idején háborús történetekkel volt tele a ház. Ki, hol, hogyan veszett el, kinek, mikor nyomtak ástót a kezébe, hogy sírját maga ássa vagy leleménnyel, bátorsággal, isteni kegyelemmel hogyan menekült meg... Mindezeket többnyire édesapám mesélte. Az első, emlékezetben megtartott könyv a Biblia volt, amelyből édesanyám felolvasott, magyarázott. Első felejthetetlen magam olvasta élményt Donászy Ferenc Buda hőse című ifjúsági regénye jelentette 1950 karácsonyán. 1686. szept. 2. Buda visszafoglalása a töröktől, s néhány hete hatéves hadifogságból megkopaszodva, csontsoványan hazaérkezik Oroszországból anyai nagybátyám. Kivertük a törököket, de itt az orosz hadifogoly tanúságtétele. Kacsaringós még az út, de az ősforrás ott van a családi körben őrzött rettenetes történetekben, a biblikus szavakban, a könyvekből fakadó belső képekben. Szenvédélyes olvasóvá lettem, az érettségi után orvosi egyetemre jelentkeztem, ennek kilátástalanságát megértve, magyar-lélektan szakos bölcsészhallgatóként indultam, de anyagi nehézségek nyomán 1968.

július 1-én üzempszichológusi állást vállaltam. Ottani munkámat kudarcnak érezve, „átmeneti megoldásként” az Országos Széchényi Könyvtár Igénykutató csoportjába, Gerő Vera és Kamarás István mellé a gyerekekkel, fiatalokkal foglalkozó kutatónak szegődtem. A vélt átmenet csaknem öt évtizedet jelentett az OSZK-ban.

A kitérők után miért éppen ezt a hivatást választotta, mi tartotta itt?

Ha olvasási kultúrával foglalkozunk, mindig a tanulásról, a kiművelt emberfők számának növekedéséről, az „emelkedő nemzet” esélyeiről beszélünk – az olvasási szokások befolyásolják a nemzeti azonosságtudatot, a megmaradás nyelvi lehetőségét is. Munkánk során országos méretű, a könyvkiadás és könyvtárpolitika aktuális kérdéseinek megválaszolását segítő kutatási eredményeket vártak tőlünk, tőlem. Eközben olyan fontos szakemberekkel találkozhattam, dolgozhattam, mint Hajdú Géza, Halász László, Katsányi Sándor, Kovalcsik József vagy Papp István – éreztem, ez az én utam!

Hogyan vonhatóak le általános tapasztalatok ezen a területen, ha mindenki másként, eltérő háttértudással és érdeklődéssel olvas?

Az egyéni eltérések mellett mindig kimutathatók a markáns

réteg-specifikus különbségek. Például, minden iskolai végzettségű csoportban többet és választékosabban olvasnak a nők, mint a férfiak. A nemi hovatartozás után legfontosabb független változó az iskolai végzettség, majd ugyancsak erős befolyással rendelkezik a település típusa. A fővárostól a megyeszékhelyek, a középvárosok, a kisvárosok során át a falvakig tart az olvasási és iskolázottsági lejtő. Az országos átlagot leginkább a kisvárosok szintjén lehet megtalálni, de itt is jelentősek a regionális különbségek.

Hogyan változtak az évtizedek alatt a magyarok olvasási szokásai?

A változások egésze aligha tömöríthető néhány mondatba. A legfontosabbnak az iskolázottság radikális mértékű javulása tűnik, de nyomban világossá kell tennünk, hogy a tömegesen érettségi bizonyítványt, diplomát szerzők nem lettek automatikusan jól és választékosan olvasók is.

Hatalmas változás a digitális olvasás elemi erejű terjedése, ami az időfelhasználás radikális átrendeződését is magával hozta. Ma sok időt emészt fel a közösség oldalak használata, a csevegés, a források, idézetek, adatok felkutatása – ritkább a teljes művek elmélyült jegyzetelő olvasása, reflektív feldolgozása. Az interneten barkácsolt „szöveggyűjtemények” kiszorítják az eredeti műveket, csökkentik a szerzővel történő megismerkedés esélyét is.

Volt-e tényleges népművelő hatása szocialista könyvtultermelésnek – amikor egy-egy kötetből 20-30 ezer példányt is nyomtattak?

Határozottan volt. Gereben Ferenc kutatásaiból tudjuk, hogy az 1985-ben végzett felmérés adatai szerint a magyarországi házi könyvtárak állapota ezekben az években mutatta a legjobb összképet.

Gyakran említik a fiatalok, fiatal felnőttek problémájaként a funkcionális analfabetizmust. Mennyiben tehet erről a hazai oktatási rendszer?

Ha helyzeten lényegesen változtatni szeretnénk, akkor előbb a majdani, és a mostani szülőket kellene legalább a saját gyerekeik jövője érdekében olvasóvá tenni. Tény viszont, hogy egy ilyen tömeges „ránevelési” akció a képzési intézmények, a média, az egyházak, a civil szervezetek országos és helyi összefogása nélkül elképzelhetetlen lenne.

Tízmillió magyarból hányan olvashatnak rendszeresen – közülük pedig hányan választják az online médiumokat?

Sokkal többen olvasnak napilapot, hetilapokat, magazinosokat és jóval kevesebben könyveket. A digitális hozzáférés növekvő mértéke, gyorsasága miatt évek óta folyamatosan

csökken a korábban több százezres példányban nyomtatott formában megjelenő napilapok keresettségére is. Ami a könyvet illeti, megbízható adatokra támaszkodó becslésem szerint a mai magyar felnőtt (18 éven felüli) társadalom talán 12-16 %-a mondható rendszeresen (havonta, negyedévente), könyvet olvasónak. Kutatásaink szerint épp a gyakrabban olvasók esetében van jelentős mértékű átfedés a digitális és a hagyományos formájú olvasás terén. Az elkötelezett olvasók többsége viszont mást keres a képernyőn és másféle élményeket vár a számítógépétől vagy kedvenc fotelébe kuporodva, hason fekvő szőnyegen, fa alatt, bárhol könyvvel a kezében.

Hogyan változott az aktív olvasók száma az elmúlt 40-50 évben? (Ez a térség, és Európa más országaiban is jellemző változás, vagy hungarikumnak számít?)

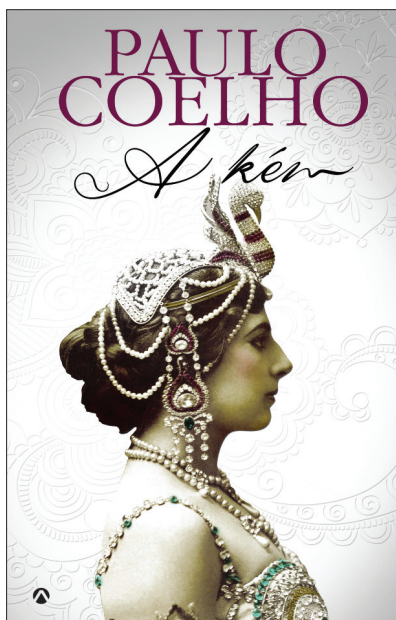
Amint azt egy évtizede kutatási jelentésünkben összegeztük (bővebben Nagy Attila: *Az olvasás mint kiváltság?* In: Magyar Tudomány 2006/9. szám 1113–1119.) az egyes társadalmi rétegek közötti ilyen jellegű kulturális távolságok növekedése csaknem megállíthatatlannak tűnik. Ezen a téren is hasznos és szükséges fejlemény lenne a V4-es együttműködés bővítése a közeli jövőben.

Mennyire térképezik fel az olvasási szokásokat maguk az szerzők?

Szerzők által kért piackutatásról nem tudok. Ennél jóval nagyobb veszteségnek tartom azonban az Országos Széchényi Könyvtár egykori Olvasáskutatási osztályának jó másfél évtizede megtörtént „átszervezését”, megszüntetését. A rendszeresen végzett kutatások sokat segítettek az 1968 és 2001 közötti évtizedekben, illetve segíthetnének ma is a nevelés és művelődéspolitikai döntések előkészítésében.

Negyedszer rendezik meg az Olvasás Éjszakáját, ahol az olvasók találkozhatnak kedvenc szerzőikkel, és a szokásos „kérdésszelepek”-en túl együtt zenélhetnek, játszhatnak velük. Mit gondol a fesztiválról?

Kiváló kezdeményezésnek tartom. Értem az éjszaka izgalmát, a szabadság szellemét – mégis, szívből bátorítom a szervezőket, hogy találkozzanak fiatalokkal, középiskolásokkal, gyerekekkel könyvtárakban, iskolákban, közösségi terekben is. Senki nem lehet meggyőzőbb, mint a beszélgetés műfaját is vállaló, a vitát jól tűrő, netán provokáló alkotó! Az olvasás magányos műfaj, de az olvasottak megvitatása életre szóló, erős „érzelmi pecsétet” hordozó közösségi élmények forrása lehet.

Paulo Coelho

A kém

Ford.: Nagy Viktória

Athenaeum Kiadó, 2016, 176 oldal, 3490 Ft

„Az egyetlen bűne, hogy szabad és független nő volt.”

Egy megrontott kislányból lett nagyon kemény nő története A kém. Mata Hari képtelen volt elviselni a női rabság láncait, a rá kiosztott alárendelt társadalmi szerepet. Felismerte a kitörés lehetőségeit, kilépett a sorból, és azt mondta: Nem! Olyan életszabályokat alkotott önmaga számára, amelyek mindenkinél erősebbé és szabadabbá tették. Mata Hari illúziómentes világában a vonzalom: valuta, a szex: eszköz, a szerelem: tiltott dolog. Azt hitte, okosabb mindenkinél. És az is volt, amíg betartotta saját törvényeit. Azonban abban az első pillanatban, amikor engedett a mindent elsöprő szerelem csábításának – bukása elkerülhetetlenné vált.

Paulo Coelho egyes szám első személyben építi fel Mata Hari történetét. A táncosnő az embertelen párizsi Saint-Lazare börtönből írt leveleket ügyvédjének, ahol az első világháborúban folytatott kémkedés vádjával tartották fogva. A leveleket testamentumnak szánta. Átluk üzent a lányának, akit nem láthatott felnőni; meg akarta értetni egyetlen örökösével, miért is választott ennyire kirívó, kalandokkal teli életet.

Egy nagyon kemény nő

Az Athenaeum Kiadó könyvajánlója

Részlet a könyvből:

– Ez itt Pablo Picasso, a művész, akiről beszéltem...

...és aki attól a pillanattól kezdve, hogy bemutattak minket egymásnak, mindenki másról megfeledkezett, és egész végig csak az én társaságomat kereste. Dicsérte a szépségemet, kérte, hogy álljak neki modellt, menjek el vele Malagába, ha többre nem is, legalább egy hétre, távol a párizsi örülettől. Egyetlen célja volt, és ki se kellett mondania, mi az: hogy ágyba vigyen.

Engem nagyon feszélyezett ez a csúnya, nevetlen férfi, a tágra nyílt szemeivel meg a túlzott önbizalmával. Azt képzelte, hogy ő a nagyok közt a legnagyobb. A barátai sokkal érdekesebbek voltak, köztük az az olasz, Amadeo Modigliani, aki sokkal nemesebbnek, elegánsabbnak tűnt, és szintén igyekezett beszédbe elegyedni velem. Ha Pablo egy pillanatra abbahagyta véget nem érő, érthetetlen értekezéseit a művészet forradalmáról, odafordultam Modiglianihoz, és láttam, hogy ez dühíti a spanyolt.

– Mivel foglalkozol? – érdeklődött Amadeo. Elmondtam, hogy a jávai bennszülöttek szent táncával. Úgy tűnt, nem igazán érti, de udvariasan elkezdett arról beszélni, hogy milyen fontosak a táncban a szemek. Mindig

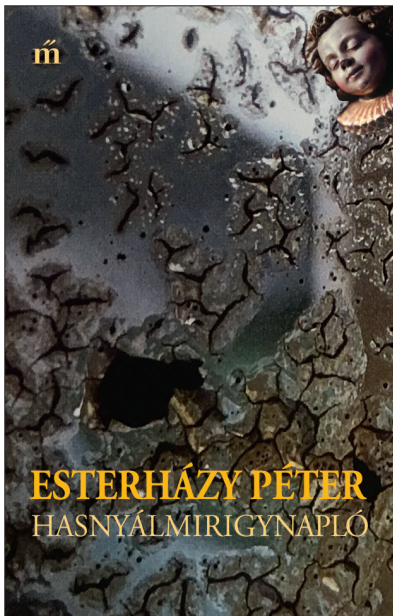
is elbűvölték a szemek, és ha színházba ment, akkor sem a testek mozdulataira figyelt, hanem csakis arra, hogy mit mondanak a szemek.

– Remélem, hogy a jávai szent táncokban is így van, bár nem tudok rólok semmit. Csak azt tudom, hogy a keletiek teljesen mozdulatlanul tudják tartani a testüket, miközben a szemükkel mindent el tudnak mondani.

Mivel nem tudtam, mit válaszoljak erre, csak bólogattam, de olyan rejtélyesen, hogy igenek és nemek is lehetett értelmezni. Picasso állandóan félbeszakított minket az elméleteivel, de az elegáns és jól nevelt Amadeo ki tudta várni a pillanatot, amikor folytathatja a beszélgetést.

– Adhatok egy tanácsot? – kérdezte, amikor a vége felé közeledett a vacsora, és mindannyian arra készültünk, hogy elmenjünk a spanyol festő műtermébe. Most egyértelműen bölintottam.

– Találd ki, mit akarsz, és igyekezz túlteljesíteni az elvárásaidat. Fejleszd tovább a táncod, gyakorolj rengeteget, és tedd nagyon magasra a lécet, válassz olyan távoli célt, amit csak nagyon nehezen érhetsz el. Mert ez a művész missziója: átlépni a saját korlátait. Az a művész, aki keveset akar és azt el is éri, tévúton jár.

Esterházy Péter
Hasnyálmirigynapló
Magvető Kiadó, 2016, 240 oldal, 3490 Ft

Javított kiadás, még egyszer, utoljára. A halálos betegségével szembesülő Esterházy Péter a legelső pillanatban érzi, hogy (elnézést a kifejezésért) kísértetiesen ugyanaz vár rá, mint amikor az apja ügynökmúltjára rádőbbenő fiú történetét kellett megírnia. Az akkori megrendítő ütés nemcsak a korábbi szerepek logikáját borította föl, hanem a rég kiérlelt írói eljárás módok radikális újragondolására is kényszerített. Hogyan kell megszólalni egy ilyen léptékű összeomlás idején? Narráció, stílus milyen pontokon bizonytalanodik tovább, mit kezdhet a szöveg a maga ornamentikájával a kikerülhetetlen műfaj, a tényrögzítő napló gépiességében?

A 2015. május 24-ikével induló bejegyzések legelső oldala rögzíti, hogy a *Javított kiadás* és a *Hasnyál-mirigynapló* – ikerkönyvek, nemcsak életrajzi értelemben, hanem az életműben is. Ott az elvesztett múlt, itt az elvesztett jövő.

„Lehet, hogy valami más perspektívát kell választanom – megint ragadok az írásnál. Hogy például elég zavaró, hogy e szöveg »jósa« függ írója életkilátásaitól. Micsoda mondat

A szöveg „jósa”

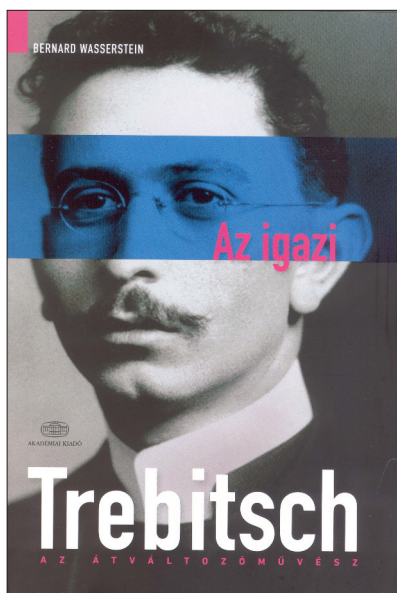
Reményi József Tamás könyvajánlója

ez is. Akkor újra: szóval, ennek akkor van húzása, ha belehalok a tündérembe.” A frivolitásba bújtatott szigorúság, igen, ez EP jól ismert hangja egy 2015 júniusi bekezdésben. A tündérnek (s még többféleképp) becézett végzet is EP-s fordulat (és persze óhatatlanul emlékeztet HP, azaz Hajnóczy Péter Embólia-kisasszonyára), de mögötte ott a pusztá dátumokba zárt, vizsgálati tárgyként ide-odarendelt, megkínzott ember elemi árvasága és a soha ilyen mértékben banalitásoknak, szentenciáknak ki nem szolgáltatott szellem óvatossága. A korábban játékosan áthúzott szavak halálos hiteltelenségének fenyegetése.

Amikor egy Esterházy Péter nevű páciens megtudja a baját, EP munkához lát. Előbbinek egyetlen esélye az öntudat megőrzésére, ha működteti az utóbbit. A rák interiorizálása. Magamévá teszem Hasnyálkát. Magammá teszem. Legyen belőle az írott nyelv teste, amely persze ugyanúgy folyamatos vizitre, beavatkozásokra szorul. Ebben elődök, pályatársak példái erősítik. Egy újonnan olvasott könyv, Harold Brodkey-é, aztán még ben-

sősegebb odaadással Babits, Kosztolányi híradásai a halálos ágyból. Nem említi Karinthyt (bár eltréfálkozik azon, hogy egy agytumor elegánsabb volna), noha a méltóság és kíváncsiság, az alkotói feladattá tett tudósítás szelleme rokonítja őket. És egy döbbenetes egyezés: a förtelmes hírlapi inszINUÁCIÓT, amely EP-t érte elmaradó göteborgi útja kapcsán, íme, 1936-ban(!) Karinthy Frigyes szinte szó szerint ugyanúgy kapja a képébe: „Nem szántam volna magam rá [t.i. az *Utazás a koponyám körül* megírására], ha egy órával ezelőtt nem olvasok az egyik szélsőjobb oldali lapban egy széljegyzetet, mely azzal vádol, hogy betegséggemmel s a hírneves agysebész budapesti látogatásával reklámot csináltatok magamnak.” Csak nyolcvan év telt el.

A legerősebb kapaszkodó persze a saját művek emlékezete, az előbukkanó címek, epizódok, fordulatok idézetei. Mint ahogy a halálos pillanatról mondják: lepergett előtte az élete. Ezek a címek, epizódok, fordulatok pedig a mi életünket is jelentik. A mi kapaszkodóink is immár, mindörökre.

Bernard Wasserstein
Az igazi Trebitsch
Ford.: dr. Molnár György
Akadémia Kiadó, 2016, 505 oldal, 4800 Ft

Ki is volt az igazi Trebitsch?

Erre a kérdésre egy igen komoly szaktekintélynek örvendő angol történész, Bernard Wasserstein kereste a választ. Aztán közli az olvasóval egy lebilincselően izgalmas és szakmai szempontból alighanem szempusztítóan alapos kutatásokon alapuló monográfiában.

Ám mielőtt beszámolnánk az igazi igaziról, még egy talány vár itt megfejtésre. Mi visz rá egy jó hírű tudóst arra, hogy Trebitsch úr viselt dolgai után járjon a legnagyobb komolysággal, idejét, energiáját nem kímélve, más, fontosabb kutatási témáit félretelva? Nos, a szerző az előszavában ezt elmeséli.

Mint aki lassanként beleszűszott.

Dehogyan tervezte ő Trebitsch úrral foglalkozni. A nevét persze ismerte, mint talán minden történész, aki a huszadik század első felét kutatja. Mivel öreg Buzgó Mócsingunk majdnem mindenben benne volt, és csaknem mindenütt ott járt, ahol zavarosnak tűnt a nemzetközi helyzet, sőt, mi több: „fokozódott”. És ha már ott járt, időnként bizalmasan be is mutatkozott,

Az átváltozó- művész

Sultz Sándor könyvajánlója

Ki gondolta volna, hogy Rejtő Jenő (P. Howard) klasszikus és feledhetetlen figurája, a Pizkos Fred történetek egyik vissza-visszatérő mellékszereplője, Buzgó Mócsing tényleg létező személy, és nem csak fantáziánk „virtuális” terében bukkan elő. Amikor félrevon, és bizalmasan közli, hogy az ő neve valójában nem Buzgó és nem is Mócsing, hanem az Igazi Trebitsch, akkor nem füllent, nem téveszt meg, igazat beszél. Rejtő mester persze nyilván tudott róla, mert az igazi-igazi Trebitsch közismert személyiség volt tájékozott körökben, a huszadik század első évtizedeiben, tulajdonképpen a II. világháborúig bezárólag. Aztán hamar elfelejtődött.

no, nem az Igazi Trebitsch néven, ahogy anyakönyvi szempontból tényleg hívták, hanem... Számptalan álneve egyikén. Alighanem több volt neki, mint szegény Ságvári Endrének, aki viszont, mint a harminckét éves illegális kommunista, joggal kapott helyet a munkásmozgalmak pantheonjában. Ezzel szemben az igazi-igazi Trebitsch igazi jobboldalinak született. Meg liberálisnak. Meg hitértítő presbiteriánusnak. Meg buddhistának. Meg persze ortodox zsidónak. Szóval Bernard Wasserstein sokszor találkozhatott Trebitsch névvel, de azt

sose gondolta volna, hogy majd kutatni fogja. Aztán mintegy unalomból kikért róla pár dokumentumot. Aztán még párat. Aztán utána olvasott. Aztán már küldte is a levelet, e-mail-eket szerte az világba, levéltárakba, gyűjteményekbe, és kutatta fel a szemtanúkat. És itt a „szerte a világba” nem afféle szólás, hanem tényleg.

Az Igazi Trebitsch mindenütt ott járt, és sehol se. Mert szinte a Föld összes országából nem kívánatos személyként ki volt tiltva, vagy eleve nem kapott beutazási vízumot.

Mint Rejtő másik figurája, egy bizonyos Senki Alfonz, szintén álneven...

Szóval ki volt a hús-vér, az igazi?

A világ egyik legnagyobb szélhámosa. „Identitáskaméleon.” Ez egy jó kis szó. Mint Woody Alen egyik filmbéli karaktere, amikor mindig olyan figurává változik, amit éppen elvárnak tőle. Pontosabban, amit elvár magától ahhoz, hogy fontos, jelentős ember látszatát keltse abban a környezetben, ahová sorsa, vagy balsorsa éppen őt sodorta.

Más szempontból szintizta elme-kórtani eset. Tünetei a mániás depresszió és a messianisztikus téveszme sajátos keveredése. Amikor tehát a beteg euforikus állapotban van, akkor lebilincselő személyiség, nincs ember, aki a társaságában ne hinné el neki, bármit is állít magáról – például azt, hogy kiválasztott, hogy próféta, hogy ő az ember, aki tudja a megoldást mindenre. Például, hogyan lehetne megteremteni csapásra a világbékét. Hozzá az örök boldogságot e pokoli planétán. A megoldás egyszerű: például, ha ő lenne az egyesült emberiség szellemi, vallási, politikai vezetője, mint Tibet dalai lámája és világi császára. Még szép. Fülleg Jimmy is lehetett főherceg.

Ám az eufória után mindig jön a mélyéges depresszió. A tündöklés után a bukás. A menekülés. A bujdosás. Hogy aztán új országban, új balekok között, új eszmékkel kezdődjék a következő menet.

*

Hősünk gazdag ortodox zsidó családban született Pakson 1879-ben. A család tönkrement. A kis Ignác némi hanyatttört gyermekkor után hamar önállósodott. Németországban elvette egy nyugdíjas hajóskapitány igen ronda, megesett leányanya gyermekét, aztán

irány Anglia. Ott előbb felveszi a keresztséget, presbiteriánus lesz, és ellopja mentora zsebóráját. Utána döbbenetes gyorsasággal, még meg sem szerzett állampolgársággal lesz brit parlamenti képviselő az alsóházban, a liberális párt tagjaként. Onnan sajnos hamar kibukik. Ám kapcsolati tőkéit felhasználva olajban nyomul Galíciában és Romániában. Nem sok hiányzik, hogy sikerüljön neki, és igazi mágnásként élje tovább az életét. De az I. világháború betesz ennek a vállalkozásának.

Visszatér Angliába, ahol mindjárt le is csukják csalásért. Megszökik Amerikába. Ott is megszedi magát, aztán ott is lebukik. Lecsukják, visszatoloncolják Angliába, ahol megint lecsukják. Utána kiutasítják, állampolgársásától megfosztva. Ekkor liberálisból szélsőjobboldali politikus lesz Németországban. A Kapp-puccs fő figurája. Aztán a Fehér Internacionálé alapító tagja, urambátyám viszonyban például Horthyval. Ő, mint zsidó, persze I. Lincoln néven...

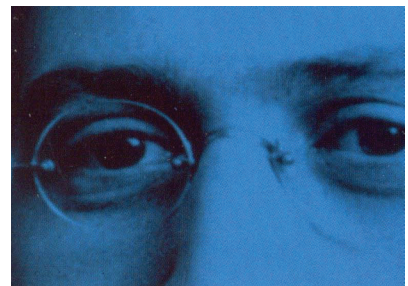
Állítja magáról, hogy kém. Kettős kém. Felajánlja szolgálatait az FBI-nak. Aztán a kínai haduraknak. Aztán megvilágosul, és buddhista lesz. Buddhista apát. Japán kém. Sanghaj legismertebb figurája, akit még a gestapó is számon tart, sőt, komolyan vesz, mint Tibet-szakértőt, holott sosem járt ott, mert eleve nem engedték be soha. Csaknem a náci tanácsadója lesz. Aztán elköveti azt a drámai vétséget, hogy feddő hangú levél küld Hitlernek. Ezt már zokon veszik tőle a náci pribékek, így elég gyanús körülmények között hal meg 1943-ban a sanghaji közkórházban, akut bélbántalmak következtében.

Szélhámos és elmebeteg. Ha tetszik, tényleg Rejtő Jenőnek való figura. Persze, van ennek a történetnek egy sokkal

szomorúbb hangulatú nézete is. Igazi Trebitschünk identitásának keresése közben sok ember életét tette tönkre. Kezdvé a feleségétől, aki mindvégig kitartott mellette, soha egy rossz szót nem nyilatkozott róla. A gyerekei. A szerelmei, mivel többek közt eszméletlen nőfaló is volt. No és azok, akiket eufórikus, messianisztikus periódusaiban elbolondított, rászedett, kifosztott és faképnél hagyott.

Amúgy Trebitsch úr, ha nem egy peches alak, simán beírhatta volna magát nagy, vastag betűkkel is a történelembe. Bármelyik vállalkozása akár sikerülhetett is volna. Lehetett volna komoly brit politikus. Olajmágnás. A Kapp-kormány minisztere, ha nem csupán öt napig él az a puccs. A nemzetközi jobboldal vezéralakja, ha a fehér internacionálé nem veszté el minden jelentőségét néhány hónap leforgása alatt. Aztán akár kommunista. A britek például kifejezetten félttek attól, hogy egy közép-európai Leninnek növi ki magát Kun Béla mellett, ha a Tanácsköztársaság alatt Magyarországra engedik. Készült is haza. Nem engedték, amíg Pesten meg nem jelent a román hadsereg. Akkor meg már nem jött, mert a románok körözték az olaj ügy miatt... És tényleg szentté is válhatott volna, mint buddhista apát, ha lemond arról a vágyáról, hogy ő legyen a dalai láma.

Az élete tényleg egyedülálló keresztmetszetet ad a 20. század első feléről.

Mindannyian viha

Dóka Péter

Fekete eső – Viharlovag I.

(részlet)

– Azért egy kőfaló óriással jó volna találkozni – merengett el Azovil, és a repedezett földű, apró tavak borította vidéket bámulta. Kihalt volt a táj, csak néhány hubukmadár körözött felettük némán.

Ahogy közeledtek a Fátyolfény-hegységhez, egyre sötétebb lett körülöttük: fekete felhők lógtak az égen, alig hatoltak át rajtuk a napsugarak. Baljósan ragyogtak a fények, mintha vihar készülne, szélnek nyoma sem volt. A lovak prűszköltek, rázták a fejüket, sűrűn botladoztak. Amikor a katonák már nem láttak tovább az orruknál, Igazi Lancelot megálljt parancsolt. Egy erdőszéli tisztáson táboroztak le.

– Micsoda sötétség! – csóválta a fejét Jolóka. – Pedig legfeljebb két óra lehet. Úgy látszik, kevesebb időnk van már, mint gondoltam.

Azovil nem értette a törpe szavait. Azt sem értette, miért esteledett be ilyen gyorsan, és egyre jobban zavarta őt a marcona harcosok jelenléte: fel nem foghatta, hogy miért kíséri őket a sámánhoz egy sereg felfegyverzett testőr.

Alighogy tábort vertek, a katonák ledobták magukról a sisakokat meg a nehéz sodronyingeket, és vadászni indultak. Jolóka és Azovil magukra maradtak. Azovil komótosan elrágcsálta a kolbászos veknit, amit Világszép csomagolt neki, közben a törpével beszélgetett, aki szalonnát falatozott hagymával meg cipóval, és közben a családjáról mesélt: Azovil megtudta, hogy Jolókának tizenkét gyereke van, nyolc fiú és négy lány, valamennyien nagyon okosak, és hogy a törpecsaládok általában igencsak népesek. A beszélgetés után ittak egy-egy korty Jolóka-sert, amitől mindketten elálmosodtak, és ledőltek szunyókálni.

Azovil nem álmodott semmit, úgy érezte magát alvás közben, mint aki egy sötét, nedves alagútban araszol előre, és nem látja a végét. Arra riadt fel, hogy egy kisnyúl néz szembe vele. Hosszú pillanatokig bámulták egymást, aztán a nyúl felhúzta az ínyét, és Azovil felé vetette magát. A fiú villámsebessen talpra ugrott, de már késő volt: a nyúl a karjába mélyesztette éles fogait.

Azovil retteneteset ordított. Tébolyultan forgott maga körül, a karjába harapó, eszelős tekintetű nyulat bámulta, másik kezével pedig a kardját kereste. Hirtelen érezte, hogy valaki a tenyerébe csúsztatja a markolatot: Jolóka volt az. Azovil megragadta a Kaszabolót, és egyetlen suhintással megszabadult a nyúltól. Csak akkor nézett körül a táborban. A túlvilági látványt, ami a szeme elé tárult, soha többé nem felejtette el.

A tábortüzek vörösen lobogó, ideges fényében vérmókusok és vérnyulak nyüzsögtek. Több százan is lehettek, követhetetlenül gyorsan mozogtak, és próbálták rávetni magukat a katonákra, akik kardjaikkal tartották távol a megvadult kisállatokat. A katonák üvöltöttek, a mókusok és a nyulak alig adtak ki hangokat, ám annál féktelenebbül ugrottak és marcangoltak. Ha egy katona elesett, tucatnyi állatka rontott rá.

– Tápláljátok a tüzeket! – kiabálta Igazi Lancelot. – Ha sötét lesz, elveszünk!

Dóka Péter új regénysorozattal jelentkezik – „lovag, sárkány és törpe szerepel benne”. Az első kötet címe: *Fekete eső*. A *Viharlovag* egy regénysorozat címe.

Mennyire lovagregény, a szó hagyományos értelmében?

Csak mérsékelt lovagregény, ugyanis nem felel meg a műfaj minden kritériumának – talán a fantasy kalandregény találobb elnevezés. Mindenesetre lovag, sárkány és törpe szerepel benne. Gyerekkorom nagy kedvencei voltak *A három testőr*, az *Egy Jenki Arthur király udvarában* és a *Robin Hood* – ez a három könyv máig meghatározó számomra. De inspiráltak felnőttkori olvasmányaim is, a *Beowulf*, a *Hobbit*, a *Trónok harca*, a *Csillagpor* – szóval szerettem volna olyan könyvet írni, amelynek a világa egyszerre otthonos és idegen számomra. Előző két könyvem, *A kék hajú lány* és a *Lila királylány* nemzetközi trendeket és mintákat követett, de sem a „sick lit”-nek, sem a groteszk meséknek nem sikerült divatot teremtenem Magyarországon. Most a határokon belül maradtam, ezzel az új fantasy regénnyel olyan úton ballagok, amin remek írók jártak már előttem, többek között Böszörményi Gyula, Mikó Csaba és Lakatos István.

Fontos, hogy idealizált hősöket kínáljon a gyerekirodalom? Azaz a Harry Potterrel megerősödött „árva és kiválasztott” kisfiúk hőskorát éljük?

A Harry Potter csak egyetlen regény – vagyis regényfolyam – a sok közül, még ha vele is kezdődött el a modern gyerekirodalom romantikus korszaka.

Viharlovagok vagyunk?

FOTÓ: DÓKA ATTILA

Inkább azt gondolom, hogy ennek az említett korszaknak a szerzői kedvelik az idealizált hősokeket, vagyis inkább a szélsőséges, romantikus figurákat. Ez alól én sem vagyok kivétel: az én hőszám, Azovil, kelet és nyugat fia, identitás-zavaros gyerek, aki nem tudja, ki az apja. Én nem egy kiválasztott hősről akarok mesélni, hanem azt szeretném, ha az olvasók Azovilban magukra ismernének, hiszen mindenki hős a saját maga életében.

A könyv világában könnyedén megfér egymás mellett az aranszínű selyemalsóban szívesen mutatkozó nőbolond Igazi Lancelot, a fekete esőtől (tényleg, honnan jött a fekete eső?) fenevaddá mutálódott vérmókusok és vérnyulak – és a hiperrealisztikus kivégzési jelenet. Végül is ki a célközönség?

Nagy kérdés, kinek szól ez a könyv, reményeim szerint tíz éves kor fölött szinte mindenkinek. Arról sincs fogalmam, hogyan fér meg ennyi minden

egyetlen kötetben, igazából csak remélem, hogy nem lövök túl a célon. A kivégzés leírása – na, ezzel sokat vacakoltam, ugyanis ez egy parafrázis. Tízéves voltam, amikor *A három testőrt* olvastam, és beleszerettem abba a jelenetbe, amelyben Milady de

Wintert lefejezik. Lenyűgözött, hogy olyan férfiak végeznek vele, akik tulajdonképpen odavannak érte – gyerekként nem értettem ezt a jelenetet, de nagyon megrázott. Ezt írtam most újra: a király szerelmes Világszépbe, mégis meg akarja öletni, mert a nő nem szereti viszont. És talán pont ebből a fejezetből kiderül az is, hogy mi – vagy talán ki – a fekete eső, legalábbis a király számára. Mert a fekete eső mindenkinek mást jelent, és mindenből mást hoz elő.

Sok kérdés marad megválaszolatlanul a regény végén. Árudd el, legalább sejtetve, mire koncentrálsz majd a következő kötet.

Megnyílnak végre az átjárók, Vasfog igazi sárkánylovassá lesz, Ármína próbálja elcsábítani Azovilt. De ezek csak a lényegtelen fordulatok. Még nagyon a történet elején tartunk, ha kész lesz mind a három rész, akkor értelmet nyer majd a hosszas bevezető is, amely lehet, hogy kicsit megtépázza majd az első kötet olvasóinak idegeit.

„Minden felnőtt bolond.” Komolyan gondold?

Ezt Azovil mondja, aki ugyanolyan lökött, mint mindenki más ebben a könyvben. De ez a tizenkét éves fiú valóban értetlenül áll a felnőttek szerelmi és egyéb ügyei előtt – aztán őt is elkapja a gépszíj. Visszatérve az első kérdésre: ez egy kalandregény, de legalább annyira családregény is, egy hétköznapi családi drámát mesél el, amelyben eltűnik a színről az apa, az anya próbál új társat találni, a gyerek szenved az apahiánytól, a saját másságától – hiszen igazából egy kopasz lakli –, a nagypapa pedig igyekszik rendezni a kapcsolatát a lányával. Vagyis azt gondolom, ez egy kalandregény díszletei között zajló hétköznapi történet, ami játszódhatna egy magyar kisvárosban vagy akár egy lakótelepen is. Mindannyian viharlovagok vagyunk, természetesen.

Az interjút Lovász Andrea készítette

Dóka Péter

FEKETE ESŐ
Viharlovag 1.

MÓRA

A kötet már előjegyezhető a Móra honlapján: www.mora.hu

Peking Frankfurt

A Balassi Intézet Publishing Hungary programjának újabb állomásai

„A művészet, titokban és mélyen, a művész lelkében, semmi egyéb, mint a játékosztön egyik megnyilvánulása.”
(Márai Sándor)

Pekingi Nemzetközi Könyvvásár 2016. augusztus 24–28.

Magyarország régi adósságát törlesztett, amikor elfogadta a részvételt a kínai vásáron, hiszen Kína már 2008-ban díszvendégként mutatkozott be a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon. A pekingi megjelenéssel elsősorban az volt a célunk, hogy a szakmai és a szélesebb közönségnél egyaránt erősítsük a magyar irodalom helyzetét, megmutassuk a magyar könyvpiacra fellelhető kínai szerzőket és felkeltsük az érdeklődést gyerekirodalmunk, kortárs szerzőink és a magyar klasszikusok iránt.

A Balassi Intézet Publishing Hungary programja szervezésében immár a 10. díszvendégség valósult meg Pekingben. Magyarország mellett 15 közép-kelet-európai ország (Lengyelország, Románia, Lettország, Litvánia, Észtország, Albánia, Macedónia, Szlovákia, Szlovénia, Csehország, Montenegró, Bulgária,

Szerbia, Horvátország, Bosznia-Hercegovina) mutatkozott be a vásár egy külön csarnokában. Hazánk a díszvendég országok közül a legnagyobb és a központi színpadhoz legközelebb fekvő 200 nm-es standon fogadta a látogatókat. A megjelenés fókuszát a gyerekkönyvkiadásra helyeztük mintegy 200 gyerekkönyv bemutatásával és több, a gyerekkönyves szerzőket, műveket és illusztrátorokat népszerűsítő programmal. A standon összesen 500-nál is több könyv került ki a polcokra. A mintegy 100 angol nyelvű kötet között elsősorban szépirodalmat, turisztikai, gasztronómiai vagy egyéb ismeretterjesztő albumokat találhattak az olvasók. A magyar stand a vásár ideje alatt mindvégig igen látogatott volt, a legnagyobb sikert az olvasók körében a gyerekkönyvek aratták.

Még a vásár hivatalos megnyitója előtt került sor **Szócs Géza** frissen megjelent kötetének bemutatójára a vásár legrangosabb színpadán a Writers' Stage-en, ahol később a tavalyi Nobel-díjas szerzőt, Svetlana Alekszijevicset is láthatta a nagyközönség. A költőt fordítója, Yu

Zemin faggatta a kötetről, amelybe versek és prózaválogatás került.

A vásár első napját magyar szempontból a *Könyvkiadás jövőbeli útjai* című program zárta a díszvendég színpadon, melyen **Kocsis András** a MKKE elnöke vázolta az eddigi kínai-magyar könyves együttműködést, valamint a jövőbeli magyar elképzeléseket.

Augusztus 25-én **Sárközy Bence** és **Forgách András** beszélgetett a nagyszínpadon a magyar irodalom nemzetközi eladhatóságáról. A Libri Kiadó igazgatójának bevezetője után Forgách András, akinek *Élő kötet nem marad* című művét a közelmúltban 13 nyelven vették meg és jelenleg két kínai kiadó is versenyben áll a jogokért, személyes tapasztalatait osztotta meg a közönséggel.

Máriás Béla *Lomtalanítás* c. regényének bemutatóját a szerző kínai kiadójával, a Flower City Publishinggel közösen rendezték. A kiadó jelenleg 100 közép-kelet-európai kötet kiadását kezdte meg, melyben több magyar kortárs és klasszikus szerzőt is terveznek megjelentetni. Csáth Géza, Vámos Miklós és Máriás Béla művei mellett a közeljövőben

Esterházy Péter *Harmonia Caelestis*-ének kiadására kerülhet sor.

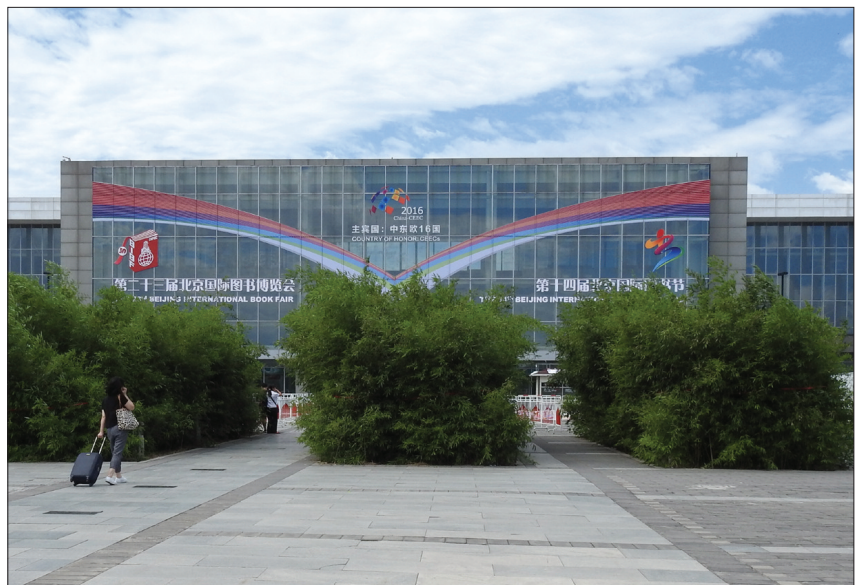
Dániel András illusztrátor az East Hallban, a gyerekcsarnokban tartotta meg workshopját, ahol a *Mit keres Jakab az ágy alatt?* című mesekönyvhöz készíthettek a kínai gyerekek maguknak saját „zsebkönyveket”. A program nagy sikert aratott a gyerekek körében.

A Writers' Stage következő magyar vonatkozású programján **Boldizsár Ildikó** és **Berg Judit** mutatta be a magyar gyerekkönyvkiadást, a magyar gyerekkönyves szerzőket és illusztrátorokat.

A vásár talán legnagyobb érdeklődést kiváltó, magyar szakmai programja **Lackfi János** *Milyenek a magyarok?* könyvének a prezentációja volt, amelyen a szerző számos titkot megosztott a hallgatósággal a magyarok természetét illetően. Az eseményen száznál is többen vettek részt, és a szerző történetei zajos tetszést arattak. Alig ért véget a rendezvény, máris jelentkezett két fordító, hogy szeretnék lefordítani a művet, és hamarosan kiadó is akadt, amely a kiadásra vállalkozik.

A nap **Yu Zemin** másfél órás előadásával ért véget, melyen – mintegy 50 fős hallgatóság előtt – a magyar irodalom kínai fordításáról beszélt. A fordító eddig 20 kötetet ültetett át kínaira, és további tervei között is elsősorban kortárs szerzők fordítása szerepel. A szakmai programokon túl a nagyközönség számára is bőséges volt a kínálat: a **Fricska együttes** minden nap elkápráztatta a közönséget fergeteges tánccával, melyet több százan követtek.

Ugyancsak minden nap sor került **borkóstolóra** a magyar standon a **Magyar Kézműves Borászok Szövet-**

sége felajánlásával. A magyar stand szomszédságában volt látható a vásár kiállítása, amelyen – a többi KKE-országgal közösen – az adott ország nyelvén megjelent kínai tematikájú könyveket mutatták be. Magyarország mintegy 100 kötetet képviselte magát, melyeket az **ELTE Konfuciusz Intézetének** könyvtára jóvoltából mutathattunk be. A vásárral párhuzamosan folyt a kínai fordítókat, kiadókat, valamint szerzőket népszerűsítő program a kínai kulturális minisztérium szervezésében, melyen hazánkat Zombory Klára műfordító, valamint Berg Judit és Forgách András szerzők képviselték. Magyarország nagy sikerű jelenlétének eredményeképpen 2016. november 17. és 20. között magas szintű kínai delegáció érkezik hazánkba, hogy további tárgyalásokat folytasson a Publishing Hungary program koordinálásában a magyar könyvkiadás szereplőivel. A hattagú küldöttséggel érkezik a China Publishing Group elnöke, valamint a Pekingi Nemzetközi Vásárt is lebonyolító China Publications Import & Export (Group) Corporation elnöke is.

FRANKFURTI KÖNYVVÁSÁR

2016. október 19–23.

Magyarország idén ismét 100 nm-es standon és több új német nyelvű kötet bemutatásával jelentkezik a Frankfurteri Könyvvásáron. A standot hagyományosan a MKKE működteti, viszont ezúttal hangsúlyosan helyet kap a Balassi Intézet, valamint a PIM Fordítástámogatási Irodája és az Alföldi Nyomda is. A programokat a vásár forgalmas helyszínein bonyolítjuk: Péterfy Gergely *Kitömött barbár* (Der ausgestopfte Barbar, Nischen), Darvasi László *Isten. Haza. Csál.* (Wintermorgen, Suhrkamp), Barnás Ferenc *Másik halál* (Ein anderer Tod, Nischen) és Böszörményi Zoltán *Regál* (In den Furchen des Lichts, Mitteldeutscher Verlag) című műveit mutatjuk be, minden esetben a szerzők közreműködésével. Forgách András *Élő kötet nem marad* (Zehuze, Fischer) kötete ugyan csupán jövőre jelenik meg, a szerző német kiadója egy beszélgetés keretében már előzetesen szeretné felhívni az olvasók figyelmét a műre.

Kim Leine
Kalak
Ford.: Soós Anita
Scolar Kiadó, 2016, 560 oldal, 3750 Ft

Jók és figyelemre méltók ezek az északeurópai regények. Hogy pár éve betörték a magyar könyvpiacra is, nem túlzás, tekinthető ünnepi pillanatnak. Viszonylag későn ért el Magyarországra Kim Leine dán-norvég író első, 2007-ben kiadott, *Kalak* című regénye. A szerző azóta több kötettel büszkélkedhet, legutóbb tavaly látott napvilágot új könyve. A magyar olvasók már találkozhattak a nevével, *A Végtelen-fjord prófétái* (The Prophets of Eternal Fjord) című, a Scolar Kiadónál kiadott, az Északi Tanács Irodalmi Díját elnyert könyvnél.

A szerző életútja nem hétköznapi, különösen annak fényében nem, hogy az életben szerzett tapasztalatok hogyan jelennek meg a regényeiben. Szeretjük, ha az életből nyert megfigyelések, élmények jól működnek egy irodalmi szövegben. Kim Leine nem lőtt túl a célon, úgyesen bánt a számára kész anyaggal.

Leine 1961-ben született Norvégiában, majd tizenhét évesen Dániába költözött és tizenöt éven át a sokunk

Dráma északon

Ayhan Gökhan könyvajánlója

számára a varázslatot tartogató Grönlandon dolgozott, mint ápoló. 2004-ben visszatért Dániába és megírta a *Kalakot*.

Az északi regények környezete már földrajzi elhelyezkedéseik miatt is rejtélyes világnak tűnnek, különösen, ha hozzávesszük, az izgalmat tovább fokozandó, hogy Leine regényében felsejlik a fegyelmezett körülmények között töltött, Jehova Tanúi vigyázta gyerekkor, illetve egy erőszakra hajlamos, homoszexuális apa.

A kötet nagy részében Grönlandon vagyunk, a tett helyszínén, ugyanis a szereplő felesége megcsalás áldozata lesz, majd az otthont adó Dániába visszatérve a problémák tovább gyarapodnak, és válaszut elé állítják a főhőst, aki végül komoly döntésre szánja el magát: hátat fordít családjának és visszatér a hideg, számára mégis melegséget adó Grönlandra. Ám ez nem minden, egyik szeretője (mert hát akad belőlük néhány) meghal, minek után megnyílik a Pokol.

Hősünk iszik, drogozik, a függő-

ségek örvénye kavargó körülötte, nem engedi el. Ezekről a leírásoktól megborzong az olvasó, érzékletes és hús-bavágó, kíméletlen szövegek tárulnak elénk.

Az emlékezetes drámai jelenetek, lélektanilag kiélezett helyzetek, életszerű dilemmák mellett már az ilyen, nekünk egzotikusnak ható mondatokért érdemes a könyv az olvasásra: „Hat órán át ülünk egy jégtábla szélén fent északon, és a tengert kémleljük.” „Felhajtunk a gleccserre, át az érintetlen, csendes tájon, aztán a túloldalon le a fjord jegére, ahol az északi útvonalat követjük.” A táj örökidejű nyugalma, egyhelyben állása finoman ellensúlyozza az események egyre durvább rohamát, a feszült párbeszédet, a mélyben kavargó sötét örvényeket. Lélek és táj jól egymásra talált ebben a könyvben.

Hogy van-e katarzis, azt az olvasóra bízunk, mindenesetre, ha szabad ezt mondani, tanulság annál inkább van. Más kérdés, hogy ki mit von le belőle és mit kezd vele.

Zokni nélkül

Gerlőczy Márton íróval
beszélget Ayhan Gökhan

Ritka az olyan alkoholista pincér, aki a leszokás érdekében egyszer csak úgy dönt, hogy egy thai szigetre utazik. Jó, ütős történeteket olvashatunk új, *Elvonókúra* című regényedben.

Mi adta az ötletet?

Az ötletet – számomra is meglepő módon –, egy alkoholista pincér adta, éppen az a pincér, akivel utaztam. Mivel a pincérnek – sok más társával együtt, mert tévedés, rengeteg alkoholista pincér akar leszokni az alkoholoról egy thai szigeten, és van, akinek sikerül is, sőt a világ bármely pontján találkozhatunk leszokását tervező alkoholista pincérekkel – meghatározott célja volt, tehát, hogy leszokjon az alkoholoról. Kézenfekvő volt, hogy dokumentálni fogom a kísérletet.

„Az *Elvonókúra* a szerző első olyan regénye, amit mindvégig félmeztelenül, zokni nélkül írt.” Áll az ironikusan is hangozható mondat a fülszövegen. Az Európán kívüli légkör milyen hatással volt rád és az írásra?

Ebben semmi ironia nincs. A regényt egy évvel később írtam meg a jegyzetek alapján, ugyanott. Reggelente kiültem a kis teraszomra a csípős 28 fokban, kinyitottam a laptopomat, teáztam, ettem a banánt, ha pedig elakadtam az írásban, beugrottam a tengerbe. Idővel feltűnt nekem, hogy mindez jóval kellemesebb, mint egy sötét garzonban ébredni Budapesten, amiért ráadásul többet kell fizetni, mint a faházért, ahol rezsi sincs, aztán amikor négy hónap után először húztam zoknit, észrevettem, hogy sokkal nehezebben megy az írás.

„... magával vitte Magyarországot, mert nem az ember lakik az országban, hanem az ország lakik az emberben, és ez

ellen nem tehetünk semmit” – olvassuk a könyvben, mintegy intő jelként. Magyarországtól tehát sehogy nem lehet megszabadulni?

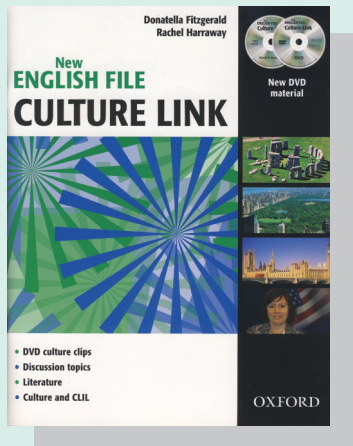
Nem célom megszabadulni Magyarországtól. Ez az otthonom, ahová szeretek visszatérni, a családi ház, de nagyon jót tesz, ha néha, vagy inkább gyakran elhagyja az ember a veszekedő családot. Az idézet az alkoholizmusról szól, mert a betegséget csak ott lehet gyógyítani, ahol az ember elkapta, egy magyar pincér a magyar alkoholizmusától nem szabadulhat meg szembesítés nélkül, bár ugyanez elmondható az amerikai, bolgár vagy francia pincérekéről is, ezt is megtanultam: tévesen hiszik sokan, és hittem én is, hogy ez itt egy borzasztó hely. Nem így van. Máshol is borzalmas.

Írásaid szereplői általában – és ez alól a mostani regény sem kivétel – hétköznapi figurák. A nagy hősök, mint például Gerlőczy Gedeon íróként nem foglalkoztatnak?

Hat éve dolgozom egy családregegyen, tulajdonképpen már akkor kész volt, amikor tavaly novemberben kimentem megírni az *Elvonókúrát*, szerkesztés alatt áll, tavaszra remélhetőleg megjelenik. Abban a regényben Gerlőczy Gedeon nem szerepel ugyan, mert az anyai ágamról szól, ott is azokról, akik a háttérbe szorultak, a nőkről, nagymamámról, dédanyámról. Ez személyes ügyem. Az ismert rokonaim helyett a nagymamámot akartam a középpontba állítani, aki olyanok miatt lett „hétköznapi figura”, akik nagyobb „hősnek” álmodták meg magukat. Altató a regény címe, de nem az én, hanem Mikecs Anna neve alatt jelenik majd meg.

Az Oxford University Press ajánlata:

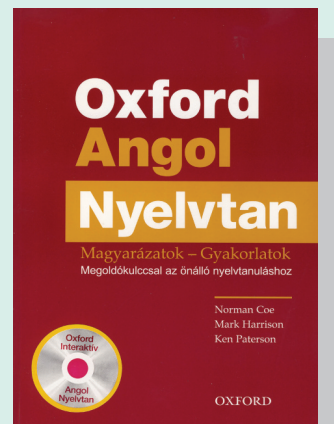

New English File Culture Link: Workbook CD and DVD Pack – 4270 Ft

A New English File Culture Link segítségével könnyedén integrálhatunk kulturális és országismereti tartalmakat a tanóra anyagába középfelső szintű csoportokban. A jellemző témákat a New English File-ből ismert szerkezetű feladatokon keresztül dolgozhatjuk fel. Mind a négy alapkészség fejlesztése megjelenik a leckékben, emellett kiváló lehetőséget biztosít a személyes vélemények kifejtésére. A könyvhöz tartozó DVD-n hét témában találunk videóanyagot, a CD pedig a kötet hanganyagát tartalmazza. A tankönyv bármely más intermediate szintű tankönyv kiegészítéseként is jól használható, de önállóan is alkalmazható rövid kurzusokon.

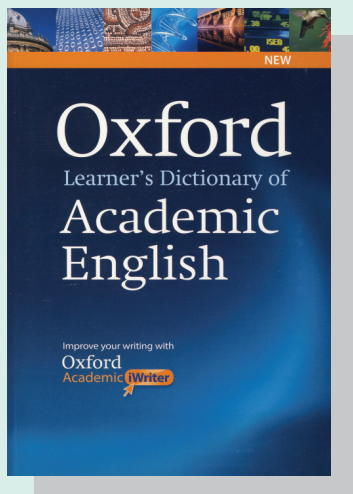
Oxford Angol Nyelvtan (+CD-ROM) kulcsos – Coe/Harrison/Paterson – 4990 Ft

Az Oxford Angol Nyelvtan magyar nyelven nyújt megbízható segítséget az angol nyelv tanulásához. Különösen hasznos a nyelvvizsgára vagy az érettségi vizsgára készülő számára, hiszen áttekinti és gyakoroltatja az angol nyelvtan minden területét. Megoldó kulcsos és kulcs nélküli változatban is kapható. Használható középiskolában és nyelvtanfolyamokon kurzuskönyvek kiegészítőjeként, de hasznos segítőtje lehet azoknak is, akik otthon, egyéni tanulás során kívánják nyelvtudásukat fejleszteni. Példákkal illusztrált magyar nyelvű magyarázatokat tartalmaz. Bőséges gyakorlási lehetőséget ad mind a magyarázatokat követő feladatok, mind pedig a rendszeresen beiktatott ismétlő leckék révén.

Oxford Learner's Dictionary of Academic English+CD-ROM – 10.000 Ft

Az Oxford kiadó szótára azoknak készült, akik már középfokú szinten tudnak angolul, de pontosabban, választékosabban, szabatosabban szeretnék kifejezni magukat. Megtanítja, hogyan kell jól összekapcsolni a szavakat, hogy épül fel egy kifejezés vagy egy mondat, hogyan kell meggyőzően érvelni. A CD-ROM mellékleten példákkal és tippekkel mutatják be, hogyan szerkesztünk és írunk meg pl. esszét, disszertációt. A függelék hasznos nyelvtani, stilisztikai kiegészítő információkat ad. 80 szócikk mellett utalások vannak, – Thesaurus, Grammar Notes, and Which Word? és Language Bank címen – ezek segítenek a helyes szó megválasztásában, illetve az esetleges helytelen szó kiszűrésében, nyelvtani magyarázatot, illetve példákat adnak.

Librotrade Kft.
1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel: 254-0273
Fax: 257-7472
e-mail: books@librotrade.hu
www.librotrade.hu

A könyvek megvásárolhatók:
OXFORD Bookshop Könyvesbolt
1052 Budapest, Gerlóczy utca. 7.
Tel: 318-8633
e-mail: info@oupbooks.hu

Famulus Könyvesbolt
1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel: 349-3656
Fax: 288-0769
e-mail: famulus@chello.hu
www.famuluskonyv.hu

Max Wainwright

Kód gép

Napraforgó Kiadó, 2016, 32 oldal, 1290 Ft / kötet

Bevallom, magam is úgy vagyok a számítógéppel, a benne működő szövegszerkesztő programmal és a világhálóval, mint egy mezei halandó a mágiával. Az, hogy a számítógép működik, első megközelítésre személyvesztés, varázslat, amivel némely beavatottak jó pár lépéssel a természet felett, előtt, mögött, vagyis a mátrixban gyakorolnak hatást a világra, én meg csak bámulhatom őket, a bölcsüket, akár egy egyszerű óperzsa az időszámításunk előtti mondjuk 1200-ból. Ugyanakkor ezt a mágiát gyakorlom is, mégpedig a hasonlóság törvénye szerint. Persze, ezt se értem, csak teszem. Nyomom a megfelelő gombot a klaviatúrán, és azt tapasztalom, hogyha el nem téveszttem, akkor működik, tehát kvázi egy vagyok a varázslókkal. Pedig egy frászt. Sokszor rossz gombot nyomok. Ilyenkor anyázom a gépet. Pedig mindig neki van igaza.

De hát ugyanilyen mágikus viszonyban vagyunk más gépekkel is, amiknek már összefoglaló neve is van. A kutyuk. Mi hogy működik? Ha rajtunk múlna, hogy létrehozzuk,

Kód-gép mánia

Sultz Sándor könyvajánlója

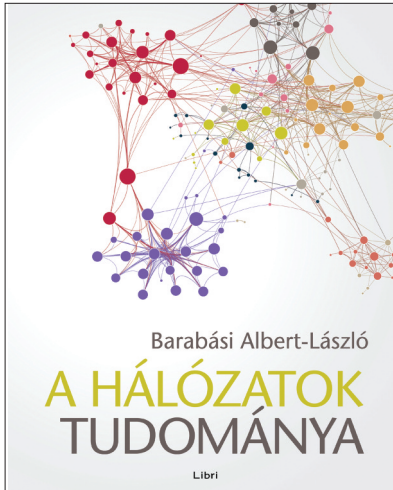
beprogramozzuk, megjavítsuk, akkor sehogy.

Ezen az áldatlan állapotban változtatna a Napraforgó Kiadó négy plusz egy kis füzetkéje *Kód gép* címmel, Max Wainwright munkája. Ezek a számítógép programozásának alapvető műveleteibe vezetnek be az arra vállalkozókat. A szép színes és szellemes kis füzetek alapvetően gyerekeknek készültek, az egy plusz kiadvány pedig útmutató felnőtteknek. Ez a Napraforgó Kiadó profiljába nagyon is beleillik. Mármost, hogy hiányokat pótol a nyolc-tíz éves korú srácoknak. Vagy még náluk is fiatalabb srácoknak készültek ezek a programozási útmutatók. Így aztán nyilván ők az a generáció, akik előbb értik majd a számítógép programnyelvét, mint akár tudnák az egyszer egyet...

Tanulmányozva az útmutatókat lépésről lépésre, ahogy a füzetek javasolnak és türelemmel kézen fognak és vezetnek, már majdnem érteni vélem a mágiát, ami képessé tesz a varázslatokra. Mert a gép sose hülye, ha megfelelő parancsot adunk neki. Mert annyira okos az a teknős – az avatá-

runk ebben a játékban –, hogy már szinte nekünk is eszünk nő tőle. Mert ha ő magyarázza, mi az a Logo, a Scratch, a ciklusok, a változók és az elágazások, akkor úgy érthető. Sőt! Ha eleget gyakoroljuk, akkor a Python nyelvből simán meg lehet szerezni a felső fokot, és már olyan játékokat találhatunk ki, hogy csak na! Végül, de már tényleg csak a haladó halandó szintjén úgy léphetünk be a világhálóba, hogy nem csak nyomjuk a gombot, mint süket az ólajtót, hanem értelmezni is tudjuk az olyan varázsszavakat, mint Egységes Erőforrás Azonosító (URL), Hiper-szöveges Leírónyelv (HTML), Java-Srpt, Hiper-Text TransverPrtotocol, (http). Na és, hogy mit takar a rejtélyes mindennapi WWW, minden mágikus világhálós tevékenység kulcsvarázsszava.

Szóval melegen ajánlott ez a kis sorozat mindenkinek, aki belépne a varázsló iskolába, de nem csak kissrácoknak, hanem minden óperzsa sors társamnak nyolctól nyolcvannyolc éves korig. Elvégre a mágia a legmagasztosabb, az abszolút és isteni bölcsessége a természeti filozófiának.

Barabási-Albert László
A hálózatok tudománya
Libri Kiadó, 2016, oldal, 446 oldal, 8999Ft

A szerző az új tudományág egyik úttörőjeként lett világhírű tudós. Első könyvét *Behálózza – A hálózatok új tudománya* címmel a Magyar Könyvklub adta ki 2003-ban.

A hálózatok fejlődése és azok felhasználása megszámlálhatatlan területen hoz erős, sokszor valóban forradalmi előrelépést. Az internet már mindenkinek kitérte a világot, a közösségi hálók beszórták azt, és különösen izgalmas az a remény, amelyet a társadalmi hálózatok fejlődése hordoz. A nagyobb közösségekben a hatalom egyik erős támasza legtöbbször az információ aszimmetria. Ha az emberek a hatalom ellen támadnak, a hatalom többnyire már a szervekedésekről is értesül, s ez önmagában is nagy visszatartó erő. Ezzel szemben az emberek többnyire nem rendelkeznek elegendő információval arról, kiknek a támogatására számíthatnak a felépésnél, lesznek-e elegendő a sikerhez, tehát mit merhetnek. Nagyobb közösségekben ezért a „létező demokrácia” inkább csak az eredeti idea sápadt árnyaként jelenik meg a

Folytatódik a folytathatatlan

Dr. Osman Péter könyvajánlója

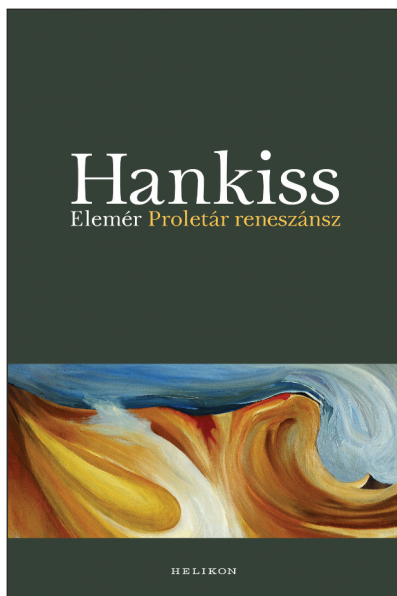
közös barlang falán. A társadalmi hálózatok fejlődésével viszont, ha általuk az emberek átfogó kapcsolatrendszerbe – hálózatba – szerveződnek, összekapcsolódnak, ezzel megszűnhet az információhiányuk. A hálózat révén lényegében korlátlanul tudnak kommunikálni egymással, első kézből megtudhatják, mit akarnak a többiek, miért hajlandóak kiállni, kikre számíthatnak a döntéseknél. Össze tudnak fogni, akik ugyanazt akarják, mozgósíthatnak, híveket toborozhatnak, szervezkedhetnek – akár konkrét akciókat is. Mindez már meg is jelent, a leglátványosabban Obama első elnöki kampányában (l. Rahaf Harfoush: *Yes We Did – An inside look at how social media built the Obama Brand*, Pearson Education, 2009). Ezzel nagyobb társadalmi léptékben is megvalósulhat a közvetlen demokrácia, s vele a nagy álom, a valódi demokrácia.

Ezt is szem előtt tartva célszerű olvasnunk Barabási új művét. Könyve rendkívül érdekes és hatalmas tudásanyagot kínál, amely új, nagyon hatékony eszközzel szolgálhat mind a legkülönfélébb területeken létező hálózatok szervezeti felépítésének és működésének megismerésében, mind a

gyakorlati munka számtalan területén. Ezzel olyan rálátást nyit a világra, annak igen fontos részeire, amilyennel eddig nem rendelkezünk.

Felsőfokú tankönyv, oktatáshoz és önképzéshez, a megértést segítő legmodernebb szerkesztési technikával. Barabási így indítja: „A hálózatok által kínált nézőpont nélkülözhetetlen azoknak, akik szeretnék megérteni napjaink összekapcsolt világát.” Ez az „összekapcsolt világ” olyan erőter, olyan szerteágazó hálózat, amely mindannyiunkra nagy hatással van – nagyobb, mint a legtöbben gondolnák. Mindannyian részei, kitéttjei vagyunk a személyes kapcsolataink, a közösségi hálók, az internet, a tömegkommunikációs médiumok révén, s gyakran észre sem vesszük, mit tesz velünk. Jó tehát minél többet tudnunk róla. Jelentőségének nagyságrendjéhez pedig: „Van valami közös abban, ahogyan az evolúciós elmélet, a kvantummechanika és a hálózatok kutatás segítette az előrehaladást.”

Érdekes tehát követni Barabási ajánlását: „Úgy gondolom, hogy ez a könyv a legjobb eszköz arra, hogy ezeket a szempontokat megoszthassam.”

Hankiss Elemér
Proletár reneszánsz
Helikon Kiadó, 2016, 438 oldal, 3499 Ft

A karaván és Hankiss

Onagy Zoltán könyvajánlója

Hatodik kötetéhez ért a Helikon Kiadó Hankiss-sorozata, a meghökkentő című *Proletár reneszánsz*sal. Vastag, méltóságos fekete könyvek. Az élő, megosztó, vitát vitára gerjesztő társadalomtudós életműve beköltözik az életmű-összesbe. Lassan két év telik el Hankiss Elemér halála óta, és a két év alatt (is) annyi minden történt az általa elemzett, ismert, „kitalálni” kívánt Magyarországon, hogy kézbe venni is más egy-egy gyűjteményt, mint megszületésük idején.

A revelációként működő és ható, múlt évezred végi *Társadalmi csapdák* és főleg a *Diagnózisok* után az olvasó ember kereste és olvasta Hankisst, s a Hankiss farvizén megismert társadalomtudósokat, minden szintű, hangú, a mindennapi élet nyavalyáinak mérnökeit és térképészeit. Abban bízhatott, hátha valaki felismeri és kimondja, miért nem működik az ország. Van egyéb lehetőség? Nincs. Az évezred végéig élni látszik némiképp az illyési opció: „mindazzal szembenézni, / mit elkerülni úgysem tudhatunk. / Mert növeli, ki elfödi a bajt.” A dolog megtörtént, a baj meg-

mutatva, a ráolvasás nem segített.

Minden ellenére az olvasó azt érzi, amit mindig, egy szikrázóan okos elmét igyekszik követni, a szikrázóan okos elme végtelen harmóniája és összehangoltsága nélkül. Olvassa és élvezze a finom párhuzamokat, a valóság látásának és értelmezésének sajátos ötvözetait, ha kell, ha nem, érti a példázatot, rákerek. *Az erkölcs szűkülő körei* – na, ezt érti. Ha néha el is fárad a meghökkentő teóriák összefésülése közben, lapoz kettőt, végül úgy érzi, ma is tanultam valamit. Így szerkesztve, ilyen tömör ennyi kimondott igazság valóban zsiabasztó. Éppen az „Erkölcs szűkülő körei”-hez érve jut el az egyszerre depressziót és infantilizmust sugárzó kérdéshez, hogy „minek kimondani az igazságot?”, ha nem történik semmi? Ha – valójában – az ellentéte következik? Ha ennyi energiával, kreativitással, iróniával és öniróniával, szellemmel és humoral a ma látható távolságig jut el a célcsoport?

Talán e megkerülhetetlen tényből következik, hogy Hankiss 2016-

ban véletlenül sem olvasható a reformkorszak vezérhajójaként, egyáltalán vezérhajóként. Ha mégis, a liberalizmus törött árboccsúcsa integret a tengerből, de ezt a hajó nem veszi tudomásul. A szinkron, ha valaha egyáltalán létezett szinkron Hankiss és az ország között, megszűnt e mostani kötet zárófejezeteként *Médiaháború* cím alatt olvasható csemege idején. *A Médiaháború kora* – távirati stílusban – két esemény által közrezárt esemény: Antall miniszterelnök kinevezi Hankisst az MTV elnökének, majd az akkori kormányzópárt, a hajdani MDF szélsőjobbos szabadcsapata követelésére visszavonja (Gombár Csaba MR-elnökével együtt).

A közel négyszázötven oldalas kötet végére érve az olvasó kedve egyre rosszabb. „Má’ megint itt van a szerelem – minek” – énekl a Bizottság lassan negyven éve. Minek beszélni a tűz körül a kunyhóban, egyáltalán minek ülnek a tűz körül a bölcsek, mondják a tutit arról, hogy a karaván rossz irányba halad, ha a karaván nem hallja, csak halad?

Mihail Kamjanyicin
Darabont

Atlantic Press Kiadó, 2016, 256 oldal, 3290 Ft

Annak eldöntését, hogy Mihail Kamjanyicin emlékiratokat vagy regényt írt, nem vállalom. Nevezzük dokuregénynek, az igazságot pedig bogozzák ki a történészek a hazai és a szovjet archívumokból. Az is kérdés, hogy a szóban forgó írásmű mennyiben köszönhető Kamjanyicinnek és mennyiben az állítólag évtizedekig lappangó művet „sajtó alá rendező” Kulcsár Istvánnak, de ezt se feszegessük. Egyszerűen van itt egy könyv, amely olyan színes, szagos és hiteles miliót rajzol a háborús magyar fővárosról, amelyet előtte prózában talán még senkinek sem sikerült. Legfeljebb olyasféle örökzöld édesbús nótákban, mint a „Csak egy nap a világ”.

A Kamjanyicin nevet már csak azért sem ismerhette eddig senki, mert szerzőnk sem Budapestre küldött felderítőként, sem a szovjet titkosszolgálat tisztjeként nem afisírozhatta. Budapesten szentmiklósi Miklóssy Ivor néven fordult meg befolyásos úriasszonyok szalonjában és ágyában, de a Kárpátalján született Kamjanyica néven, a budapesti küldetés után pedig a Gulágban tűnt el sok évre, a sztálinizmus névtelen áldozatainak tengerében.

Csak egy nap a világ

Rékássy Zoltán könyvajánlója

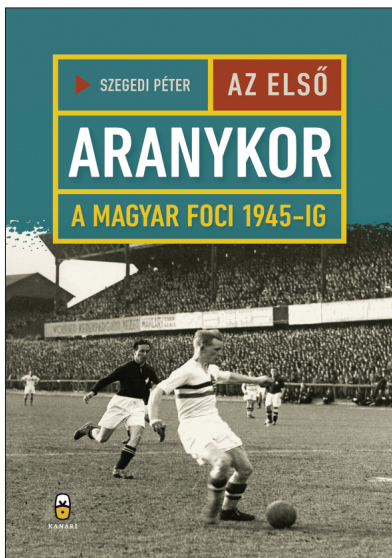
Szóval: Budapest, 1943–45. Adva van egy élettől duzzadó világváros, ahova naponta érkeznek a gyászjelentések, mégis képtelen tudomást venni a körülötte égő világról. A huszonkét éves, magát huszonötnek füllentő Ivor nappal úri házaknál fényképez, délután kémjelentéseket ad át rádiósának a doni veszteségekről, a magyarok elvetélt kiugrási próbálkozásairól, a német megszállásról. Honnan szerzi az információit? A kártyaadósságba keveredett dzsentritől, akit egy iratcsomag fejében megment az öngyilkosságtól. A hadiüzemi mérnökötől, aki rendelkezésére bocsátja a kifejlesztés alatt álló Zrínyi rohamlöveg dokumentációját. A zenésztől, aki igyekszik a nehéz időkben is felszínen tartani magát, s még a feleségét is paragon hagyja, mert több időt kell töltenie a Don-kanyarban a katonák szórakoztatásával, mint otthon.

És ha nem is közbevetőleg, inkább egy karakterfejlődés majdnem törvénytörő állomásaként, megelevenedik a Darabont lapjain a ruszin-magyar hírszerző első szerelmének története is a szépséges kis Violával. Ez persze tiltott

szerelem, hiszen a Központ nem engedélyezi ügynökeinek, hogy számára és számukra veszedelmes elkötelezettségeket vállaljanak.

A budapesti szovjet kém története a legkevésbé sem légtüres térben bontakozik. Élő, máig fájdalmas valóságként tárul a jó szemű megfigyelő elé a Horthy Magyarország nemzetközi elszigetelődése, Horthy kiugrási kísérlete és bukása, a megszállás, a Szálasi-puccs, Budapest ostroma, mindez nem egyszer a kémjelentések végletekig tömörített stílusában.

Nehéz lenne eldönteni, hogy a pergő mondatok, a gördülékeny írásmód, a kétségbevonhatatlan helyismeret és hangulatteremtő erő egy nem éppen szépirodalmon nevelkedett hírszerző-szerző avagy a magyar kiadás szerkesztőinek érdeme, de ismétlem, az eredmény szempontjából közömbös. Fontosabb, hogy az olvasó azzal az érzéssel csukja be Mihail Kamjanyicin, alias szentmiklósi Miklóssy Ivor romantikus kalandregénynek álcázott tényregényét, avagy tényregénynek álcázott romantikus kalandregényét, hogy pompásan szórakozott, és még gazdagodott is.

Szegedi Péter
Az első aranykor
A magyar foci 1945-ig
Akadémiai Kiadó, 2016, 505 oldal, 4800 Ft

Régi idők focija

N. Pál József könyvajánlója

Nincs a földön olyan játék, ami a labdarúgáshoz hasonlítható. Embervalónk szélső dimenzióit hívja elő rendre, lebíráthatatlan reményt és vigasztalhatatlan csüggedést, fékezhetetlen mámort és tomboló dühöt, szenvedélyes szeretetet és szenvedélyes gyűlöletet egyaránt. Társadalmi, szociológiai, pszichológiai jelenség, identitások, történelmi, geográfiai, vallási, életformabéli törésvonalak, rokon- és ellen-szenvek gerjesztője, kifejezője a „szimbolikus térben”, a „közéleti diskurzus” része, ami a szabadidőhöz való viszonyt, a társas kapcsolatokat vagy életünk tereit is formálta szinte a kezdetektől, s formálja azóta is. Szegedi Péter szociológus-sporttörténész e játék magyar históriájának első fél századában vezeti az olvasót oly módon, ahogy – monografikus igényvel – senki nem tette eddig. Nem az „átlagszurkolót” fogva tartó eredmények és azok környezetének tárháza ez – annak ott van Dénes Tamás, Sándor Mihály és B. Bába Éva ötkötetes műve, ami alapkönyv lesz évtizedekig! –, hanem olyan szaktörténeti munka, amilyent e

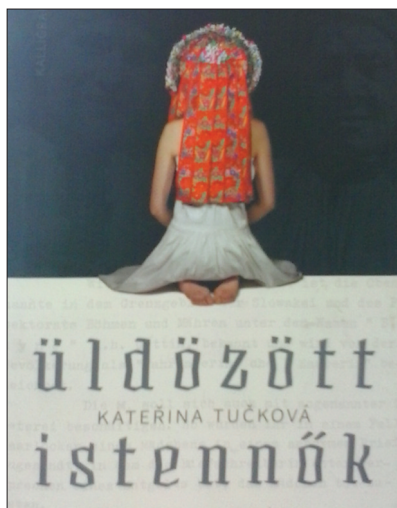
tárgykörben nem vehettünk kézbe még. A futball által előhívott, kifejezett történeti, társadalmi jelenségek alapos elemzéséről van szó, olyan folyamatok, törvényszerűségek számbavételéről, amikre a győzelmet áhító, követelő drukker nem gondol általában.

Melyek voltak e játék térhódításának honi okai, milyen megosztottságok kifejezője lett a labdarúgás, mi volt a magyar-osztrák, az FTC-MTK, a város-vidék ellentétek gyökere, miért alakultak ki a futballerőszak formái már a kezdetektől, hogy kúszott rá a pénz vagy a politika az egészre? S miért a tapasztalat, hogy hiába szalad az idő, hiába megannyi – gazdasági, játékszerkezeti, mediális stb. – változás, szinte semmi lényegi új nincs a nap alatt, ami ma történik, így vagy úgy, megesett egykoron is?

Számomra ennek tudatosítása a leginkább lényeges. A felismerés, hogy e távolból szemlélt história ugyanazon csodákkal és gyarlóságokkal volt terhelt, mint amikre a mi életünkben ráláthatunk. A pénzre, a sikerre való letörhetetlen vágyakozás, a csalásra, a gyűlöletre

való hajlam nem a modernebb (futball)kor sajátja csupán, hogy régi „bálványaink” épp oly esendők voltak a maguk korában, mint napjaink ünnevelt-szidott kisebb vagy nagyobb „sztárjai”.

S ez ellen semmit sem tehetünk! A szépítő emlékezet e játék velejárója, elég néhány év (évtized) s legendának látjuk azt, akit apáink hol szerettek, hol ordítva gyaláztak néhanap. A könyv címe ezt az összetett viszonyt is megidézi törvényszerűen, s ez az a pillanat, ahol az áhítottól a szigorú szakmunka sem szabadulhat. Attól, hogy a futballról való beszédnek a legendásítás is része visszavonhatatlanul, különösen a miénkhez hasonló náció esetében, ahol ama „igazi” aranykor – az ötvenes évek – óta szinte folyamatos a süllyedés. Főhajtás is Szegedi Péter könyve, tisztelgés a találóan „futballkiszármagynak” nevezett régebbi Magyarország labdarúgása előtt, s a kor alapos történelmi, társadalmi tükre egyben. S akit nemcsak a labda kergetésének mámore, de sorsunk 1945 előtti félszázada is foglalkoztat, muszáj elolvasnia.

Kateřina Tučková
Üldözött istennők
Pesti Kalligram, 2016, 400 oldal, 3490 Ft

Kettősségek könyve

Gyürky Katalin könyvajánlója

A *Gerta Schnirch meghurcoltatása* című regénye óta már nálunk is ismert cseh írónőnek, Kateřina Tučkovának a Kalligram Kiadó jóvoltából idén tavasztól egy újabb – számos jelentős cseh irodalmi díjjal kitüntetett – regényét tarthatjuk a kezünkben. Annak oka, hogy az *Üldözött istennők* című alkotás hazájában a 2012-es megjelenését követően azonnal bestseller lett, s azóta számtalan nyelvre, így magyarra is lefordították, a lebilincselő szűzségén keresztül feltáruló, egymással teljesen ellentétes, egymást kizáró szempontok és világnézetek ütköztetésében (is) keresendő.

Olyan kettősségek feltárásában, amelyek mind a társadalom, mind az egyén szintjén komoly döntésekre kényszerítenek, még akkor is, ha a könyvet olvasva arra döbbenünk rá, hogy az itt vázolt élethelyzetekben nem léteznek jó döntések.

A főhős, Dora Idesová életében biztosan nincsenek ilyenek, mivel személyisége két, egymással harcoló rétege folyamatosan gúzsba köti: egyfelől a cseh Tudományos Akadémia brünni néprajzi tagozatának kutatója, s mint ilyen, a ráció

rabja. Másfelől származása, pontosabban anyai ági felmenői révén a Fehér-Kárpátok vidékén tevékenykedő „istennők” leszármazottja, akik a racionalitást és a hagyományos orvoslást elutasítva, gyógynövényekkel, valamint jóslásokkal, viaszöntésekkel segítenek a honfitársaikon. Így Dora, „aki mindkét közül egyedül áll ennek a két, olyannyira eltérő világnak a határán, egy lábbal a tudomány világában, s közben mélyen gyökerezve az istennők valós életében”, többszörös döntéshelyzetbe kényszerül: néprajzkutatóként foglalkozzon-e az istennők életvitelével, azaz a kutatás miatt vegye-e csak egy kicsit is komolyan a véleménye szerint babonás trükkjeiket, vagy teljes mértékben határolódjon el az életvitelüktől, s racionális emberként ne is törődjön azzal, ami elvileg örökségképpen benne is ott munkál?

A személyes dilemmát az istennők 20. századi társadalmi megítélése látszólag eldönti. Amikor ugyanis Dora arról értesül, hogy a nagynénjét, Surmenát, aki őt és a fivérét anyjuk tragikus halála után nevelte, a II. világháborútól kezdve

ügynökök figyelték meg, úgy dönt, belekezd a kutatásba, pontosabban más alapokra helyezi a korábbi ismeretei alapján igencsak naivnak tűnő szakdolgozatát. S ha a magánéletet kettősségek uralták, a kettősügynök Švanc akták igazolta munkálkodásával, a németek és a csehek istennőkre vonatkozó ellentétes előjelű „terveivel” a Cseh-Morva Protektorátus létének, fennállásának nem kevésbé ellentmondásos voltába is jócskán bepillantást nyerünk.

A történelmi tények katalizálta, kezdetben jó döntésnek látszó kutatás azonban továbbra sem oldja, nem oldhatja fel Dora belső kettősségét. A Surmena-dosszié végigböngészése ugyanis egy személyes, az istennőktől megörökölt átokra is felhívja a figyelmét, amelyről – ugyanúgy, ahogy a felmenői tevékenységéről – nem tudja eldönteni, hogy higgyen-e vagy sem a létezésében és az erejében. S jó döntés erről sem születhet. Hogy miért nem, arról engedtessek meg, hogy ne én, hanem a könyv rendkívül érdekes, ugyanakkor hátborzongató fináléja számoljon be.

Bagoly mondja?

Koncz Tamás könyvajánlója

Egy jó könyvet két dolog nyírhat ki igazán: az olvasók érdektelensége, illetve az, ha gyenge fordításban jelenik meg. Az utóbbi érvényes Filip Florian *Mint minden bagoly* című regényére is. Szeretném szeretni, mert a sután faragott mondatokon, a pongyola szóhasználaton átsüt, hogy a könyvnek mágiája, saját ideje és sodrása van – de mihelyt engednek a Bodor Ádám tájait is megidéző szövegfolyamnak, fennakadok egy rönknagyságú stilisztikai buktatón. És kezdődhet minden előlről: bosszankodás, belefeledkezés, botlás újra.

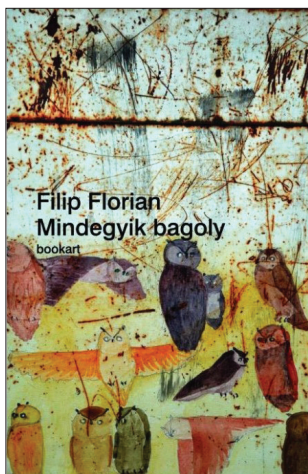
A *Mint minden bagoly* két, egymást érintő idősíkot váltogatva mutatja be a rendszerváltás előtti és utáni román mindennapokat: a kétezres és az ötvenes évek Romániája találkozik egy vidéki fiú és egy idős férfi barátságában, az álmodozás és az elrontott lehetőségek, az előre és a múltba tekintés barátságában, amiben a tapasztalat nem átadható, csak a közösen töltött idő ér valamit. A fiú, Lucian – neve mindössze kétszer szerepel a kötetben – és pártfogója, Emil Stratin együtt járnak bagolylesre, a férfi pedig könyveket ad, felolvas a tudásra szomjazó gyerekeknek. A sétával, beszélgetésekkel töltött órák felelevenítik Emil emlékeit a kommunista fogságból szabaduló ékszerész nagyapáról, Bukarest II. világháborús bombázásáról, vagy a gyermekkori tanyáról, az emlékképek pedig sokszor rímelnék Lucian kalandos kölyökjelenére is.

A befogadást azonban nehezíti, hogy a kétféle narráció néha követhetetlenül összemosódik – nem egyértelmű, hogy

szerkesztési hiba, vagy tudatos szerzői döntés-e. A fiú és a felnőtt monológjait ugyan többnyire bagolyikonok választják el a kötetben, de akadnak alfejezetek, ahol nem egyértelmű a beszélő kiléte – sőt, olyan is, ahol az eseményeket kezdetben Lucian szemszögéből ismerhetjük meg, majd néhány, időben behatárolhatatlan jelenet után kiderül, hogy ugrottunk hatvan évet, és már barátja gyerekkorában járunk.

A regény ráadásul anyagszerűen sűrű. Cselekményes, minden apró részletet megragadó leírásai oldalakon át elidőznek egy folyóparti fürdőzésen, egy erdőben látott madár szárnyán, vagy a politikai foglyok veréssel vagy éppen őrlítő csenddel megkeserített mindennapjain – a szemnek pedig nem ad pihenőt a sorkizárt, szinte teljesen tagolatlan szövegfolyam sem.

A nehezített pályán aztán valósággal szabotázsként hat a gyengébb fordítói munka: a kötetet szerkesztőként is jegyző Demény Péter olyan, nehézkesen összeszabált mondatokat vet be, amik egy iskolai fogalmazásban sem állnák meg a helyüket: „a bejáratnál minden egyes alkalommal az orrrlyukaim megelőzték a fületem meg a szememet, remegni kezdtek annak az összetett, halvány szagnak a megérzésekor, mely gőzökből, klórból és algák bűzéből tevődött össze.” írja (82. oldal), másutt pedig úgy fogalmaz, hogy a kutyák „gyakran ugattak kitartóan az erdő között”, vagy hogy a „zakuszka úgy esett a gyomromba, akár az ólom” (32. old). Egy helyen pedig így számol be Lucian és barátainak fürdéséről: „Az első tavacskák eléggé tele voltak iszappal, ágakkal és tönkökkel, mégis sikerült pancsolnunk, kiabálnunk, akár a fába szorult férgek” (67. old).

Filip Florian
Mint minden bagoly
Ford.: Demény Péter
Bookart, 2016, 240 oldal, 2890 Ft

Mindez azért furcsa, mert (a műfordítóként egyébként elismert) Demény más esetben profi, étellel telien és érzékletesen magyaráit. A bántó hibákat azonban megsínyli a kötet. Rossz látni az elütéseket is, különösen, hogy egy interjúból megtudhatom: Filip Florian a műszerész gondosságával formálja a sorait. Boldog, ha egy nap alatt féloldalt halad írás közben – addig nem nyugodhat, amíg egyetlen szó hibázik a napi termésben. Ehhez az alapossághoz pedig nem illik a félmunka, nem méltó a *Mint minden bagoly* ingadozó minőségű fordítása sem.

Irodalmi ajánlatunk

Harry Potter and The Cursed Child Parts I-II. – J.K. Rowling – 8310 Ft

A nyolcadik kötet meglepő módon egy színdarab, melynek szövegkönyve jelent meg most két részben. A színdarabot a londoni West Endben mutatták be 2016. július 31-én. Harry Potter élete most nem olyan fordulatos, a Mágiaügyi Minisztérium túlhajszolt dolgozójaként, férjként és három iskolás korú gyermek apjaként kell helyt állnia. Miközben Harry a múlttal viaskodik, ami nem hagyja magát eltemetni, legkisebb fiának, Albusnak meg kell küzdenie a rá nehezedő családi örökséggel. A múlt és a jelen veszőlő összeolvadása azzal a ténnyel szembesíti apát és fiát, hogy a sötétség néha egészen váratlan helyekről támad.

After You – Jojo Moyes – 2450 Ft

Jojo Moyes világszerte óriási sikert aratott könyve, a Mielőtt megismertelek, amelyből film is készült, most folytatódik. Lou számára a Will utáni élet azzal jár, hogy újra meg kell tanulnia szeretni, vállalva mindazt a veszélyt, ami ezzel jár. Többé már nem egy hétköznapi életet él, hétköznapi lány. A szerelmével töltött varázslatos hónapok után a magányos élet csupa fájdalom és küzdelem. Amikor egy szerencsétlen baleset következtében kénytelen visszaköltözni a családjához, óhatatlanul úgy érzi, pont ugyanott tart, ahol azelőtt, hogy megismerte Willt. A sérülései lassan gyógyulnak, de a rátelepedő gyással nemigen tud megbirkózni. Így jut el aztán a Továbblépők nevű terápiás csoportba, ahol megtapasztal örömet is, bánatot is.

Florence Foster Jenkins – Nicholas Martin – 3740 Ft

Florence Forster Jenkins 1868-1944 között élt, az Egyesült Államok egyik legismertebb szoprán énekesnője volt, annak ellenére, hogy nem rendelkezett a megfelelő hangmagassággal, hangszínnel, sőt ritmusérzékkel sem. A gazdag családból származó Florence férjhez ment a nála kétszer idősebb Jenkinshez, a házasság katasztrófa volt, fel kellett adnia művészi álmait, és zongoraórákat adott. 1909-ben meghalt az apja, és a tekintélyes örökség lehetővé tette, hogy szenvedélyének éljen. Ebben messze-menően támogatta őt második férje, St Clair Bayfield. Először egy amatőr zenei klubot alapított, majd operákban lépett színpadra. Hamarosan rajongói szinte bálványozni kezdték. Világra szóló meglepetésként karrierje csúcsát jelentette, mikor hetvenhat évesen fellépett a Carnegie Hallban.

Agatha Raisin (19) and A Spoonful of Poison – M.C. Beaton – 3325 Ft

Agatha Raisin nyomozó irodája annyira sikeres, hogy már egy kis nyugalomra van szüksége. De amint pihenni szeretne, rájön, hogy nem tud mit kezdeni szabadidejével. Ezért nem tart sokáig, míg a szomszédos falu lelkésze ráveszi, legyen a sajtója jótékonyági ünnepségüknek, melynek bevételét templomuk felújítására fordítanák. Hogy végül Agatha kötélnék áll, abban nem kis szerepet játszik az elbűvölő külsejű és gyanúsán zöld szemű George Selby, a fesztivál helyi szervezője és a lelkész barátja. A szabadtéri multság azonban szörnyű fordulatot vesz: ketten levetik magukat a templomtoronyból, és újabb két emberrel szívroham végez. A nyomok a lekvárkóstoló sátorhoz vezetnek, ahová, nem kétséges, valaki besurrant és az egyik bődönbe kábítószeret csempészett. Agatha és fiatal segítőtársa, Toni akcióba lendülnek. Am ahogy nyomozni kezdenek, újabb csoportok dőlnek ki a múlt szekrényéből. Hogy a bűntény felderítését még magánéleti események is bonyolítsák, mindannyiunk kedvenc nyomozója randevűzni kezd Selbyvel, akiről hamar kiderül, bizony neki is vannak titkai, és talán jobb lenne, ha nem derülne rájuk fény.

Paris – Edward Rutherford – 3335 Ft

Minden városnak, akár az egyes embereknek, megvan a maguk élettörténete. Csakhogy a város élettörténete a benne lakók városának kusza szövedékéből áll össze, és nem ismer időbeli határokat. Fokozottan igaz ez egy olyan városra, amely alapítása óta az európai kultúra és civilizáció középpontjában áll. Rutherford eposzi igényű nagyregényében Párizs életét meséli el, mégpedig négy család évszázadokon átívelő történetének megrajzolásával. Találkozunk itt konzervatív, arisztokrata dinasztiával és kétkezi, forradalmi eszméket valló munkáscsaláddal csakúgy, mint a város gazdasági vérkeringését biztosító polgári és üldözött zsidó familiával. A generációk sorsa úgy fonódik össze, mintha az egymást váltó nemzedékek az előző feladatot folytatnák, vagy éppen az ősök átkát szenvednék el. Tiltott szerelmek, bosszú és gyilkos titkok: egyvalami mégis összetartja ezt a sokféle sorsot, a világ úgy hívja: PÁRIZS.

A kötetek megvásárolhatók:

Librotrade Kft.

1173 Budapest, Pesti út 237.
Tel.: 254-0273 • Fax. 257-7472
E-mail: books@librotrade.hu
Honlap: www.librotrade.hu

Famulus Könyvesbolt

1137 Budapest, Újpest rakpart 6.
Tel.: 349-3656 • Fax. 288-0769
E-mail: famulus@chello.hu
Honlap: www.famuluskonyv.hu